

VOL. I.

No.286

ఆనందనామ సంవత్సర మాఘి బహుళ పంచమి గి.

సంచిక ౨౮౭

ప్రొ. శ్రీనివాసు 167, నవంబర్ 5

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథములు.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అర్క ఖులను బోధించు చికిత్సా గ్రంథము.

ఇది అతిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అర్కఖులుదీయు నుపాయములను ఆయుర్ఖులచే రోగసామాన్యమును, నివర్తింపజేయు పద్ధతులను, దెలుపుచున్నది. ఇందు బోధితములైన అర్కఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలికలే గాక యూనాని వైద్యమునకు వంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులలో వానిని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసాధారణముగల వల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారికనుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

మొదలు. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 8-0-0	6. వస్తీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వర్ణావద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునుండి 1915
5. శల్యశస్త్రము.	" 0-4-0	10. శుక్రత సంహిత.	వర్ణరమ మొదటి భాగమున నెలవడును.

పోస్ట్ పేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాధిపతి:—
12, తంబుకెట్టి వీధి, వైద్యరత్న సండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి
156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం 1 జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్రమ చందాదారులకు మాధవనిదానము శిష్య మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయి 1 నాలుగదాలు రేగింకి యివ్వబడును.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి పోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసానుండును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి (తాగుటకు మండు) వాగవల్లితైలము వైపుతకు మండు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మండు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No, 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

వేంకటాధ్వరి కవిరచిత విశ్వగుణాదర్శము.

ఆంధ్రపద్య టీకాతాత్పర్య సహితము

ఇందుకు రచిత తెలుగు పద్యములు, టీక, తాత్పర్యము, ఇతిహాసములు, నిఘంటువులు, అలంకారములు, ప్రపంచాంగము. దేవరాజపండితులు వ్రాసిరి. ఇది భరతఖండమునందలి యాయా జాతులయు, తెగలయు, సంఘములయు, గుణదోషములను గూర్చి సరణిగ వర్ణనాధోరణిని వివరించు గ్రంథము. అనఁగా వాయా లోకవృత్తియు లను కవితామృతమున ప్రతిబింబితములు గావించి దాని వన్నెలచే చిన్నెలుగాఁ జూపునట్టి కృతి. ఈ కవిశిఖామణి పాఠకముగా కృతాను విశ్వాకసులనెడి రెండు గంధర్వులు ఆకాశ సంచారులై పోవునట్లు చిత్రించి వారు అచ్చటచ్చట గుంచరించుచువు అయా వస్తువులందు గ్రహించిన గుణదోషములను వెల్లడిచేయుచుండునట్లు రచించెను. లోకమునందు వస్తువులన్నియు దోషయుక్తములేకాని గుణైకప్రధానములు గావు. అయినను వానివానికే దగినట్లు గుణ మెక్కువగా నుండినట్లుయిన గుణవంతములగును; దోషములు మెండుగానుండిన దోషవంతములగును. కావున చక్కఁగ పరామర్శించి అందలి దోషములను పాటింపక గుణములనే గ్రహించి ఉజ్జీవించెడు మార్గమున నెడకవలయును. ఇది చదివిన బ్రహ్మసిద్ధులపర్యంతముగల పెక్కువస్తువుల గుణదోషములు తెలియును. దీని వెల 2-8-0. దీనిని చక్కఁగ పరిశోధించి మేలైన కాగితములపై అచ్చివ్రించి మంచి కాలికోతెంచుచేసి యున్నారము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అస్థ్ కంపెనీ,

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల పూవులను మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న మాకంపెనీ గొప్పదియై, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాఖాతాచారులకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

100 (detachable) (శబ్దముగల, శబ్దము లేని) 2 బర్నరులు సహా యివ్వబడును. ఊరు బల్లెలందిరుగు పట్టి యుద్వోగీయులకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహాయక	గమనింపుడు.	11 (detachable) చాలాబలిష్ఠమయినది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టిక్ పెట్టె సహా. రూ. 9-8-0
నెం 45, 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది		నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా వెల రు 8.
నెం. 200 పాకెట్ స్టాప్ చిన్నదియు చెయి ఇముడ్చు గలిగియు టిక్ పెట్టె సహా వెల రు. 5-8-0		
కే. ఎస్. పి. జి. 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వర్తకులకు ప్రత్యేక పుధరలు యివ్వబడును.		

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది చాక్లరు యింఫ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, ఇతాన్నములు, చేయుక్రియముగలవి. 2 భాగముందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కోశింబీరీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయుక్రియముగలవి. వేయెల, శిలీర పాకమునకు కావలసిన యాకర్తుగలవి. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోతెండు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. పగటియందే తెయిక్కిక్కడినంబు చెప్పిన ప్రస్థావీకృత పడతియొక్క వినోద కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోతెండు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చుతో 8-0-0. మావిలాసము:—

ప్రొ. వాచ్ అండ్ కంపెనీ
45 మల్లాసా హాలు వీధి, నుద్యోగం.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

వాట్సన్ అండ్ కంపెనీ,
164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

చెన్నపురి శాసనసభ.

చెన్నపురి లో సమావేశము.

ద్వితీయదినచర్య.

ఈనెల 3 వ తేది పగలు 11 గంటలకు మరల సీసభ యధాసామాన్య యధా ప్రకారముగ సమావేశమైనది.

గ్రామస్థల నిర్ధారణ విషయము.

ఈమొదటి తీర్మానమును గా॥ రామచంద్రరావుగారిటుల ప్రతిపాదించిరి. రాజధానిలో జన సంక్షేమములగుజిల్లాలలో గ్రామములలోని స్థలములను స్వంతదార్లనుండి కొనుగోలుచేసి గ్రామ కర్షణలతోపాటు (2) గృహనిర్మాణ సహకారసంఘముల నేర్పరుచుటను, ప్రత్యేకోద్యోగిని నిర్మించి నియమింపవలయును. ఈవిషయము 1912లో వెల్లూసారలు చర్చింపబడినది. 10 వేలరూపాయలు వ్యయముచేసి బీదలకు సహాయములను నిర్మించుటకు తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది. గత సంవత్సరమున మరల కట్టి నూచనయే చేయబడినది. ఇప్పటికరకు చేయబడినదాకోగ్య గృహనిర్మాణము మాత్రమే. గృహనిర్మాణమున కట్టి ప్రోత్సాహము నొసంగబడియుండలేదు. గత సం॥ మీ విషయము చర్చింపబడినపుడు సహకారోద్యమ వ్యాపనమును కూలి నాలుగు శతావధి చేయుటయు బాధా నివారణోపాయములని గా॥ వేస్ట్రామయ్యగారు నుడిచిరి. గా॥ పూ ఆర్థ్యగారు నుడిచిరి. దాని ననుసరించియే ఈతీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది. ఇంగ్లాండులో ప్రభుత్వమువారు బీదల కిట్టిసహాయ మొసంగుచున్నారు. ఈ దేశమున నిర్మాణమున కధికవిత్తము వెచ్చింపబడుచున్నది గాని నిర్మాణమున కట్టి సదుపాయమును చేయబడుట లేదు. సమర్థములను తొలగించుట మాత్రమేగాక నివాసయోగ్యములను, నూతన గృహములను నిర్మించుట గూడ ప్రధానవిషయమే యగుచున్నది. బీదలగృహ నిర్మాణవ్యయమునందు చేయబడదగు గూడ నొక బుజముకాయదగునని ఇంగ్లాండులో నిర్దేశించబడినది. ఈ సంస్కరణమున ప్రజలకును ప్రభుత్వమువారికిని పురపాలక సంఘములవారి... మాధ్యస్త మొంతవర కుండదగు నను విషయముగూడ నాలోచింప దగినదిగా నున్నది. కాన పీని నన్నిటిని చర్చించుట కొక ప్రత్యేకాధికారి యవశ్యకమని నేను నుడిచితిని గా॥ రామచంద్ర రావుగారు వింటిరి. గా॥ కే. ఆర్. ౧ కృష్ణారావుగారు దీనిబలపరచి నిర్మాణ విషయమున రెండు సూచనలుగలవు నులభముగా తీర్పు పడతులపై పాలకసంఘములకు ప్రభుత్వమువారు ఋణ మొసంగి వారిని ప్రజాసంఘములకు సహాయము చేయునట్లనరించుట నిర్మాణసంఘములకు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహ మొసంగుట యుక్తము గోదావరీ జిల్లాగ్రామములలో జనసమృద్ధి మధికముగనున్నది దానికొరకొక ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమించి ననుగూడ ప్రయోజనమేమియును కలుగలేదుగాన ప్రభుత్వము వారి తీర్మానమును సానుభూతితో పరికింపగోచెదనని గా॥ కృష్ణారావుగారు నుడిచిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గా॥ కార్త్యుగారిట్లు సమాధాన మొసంగిరి. ఇది చాల విషయమగు ప్రశ్నను ప్రతిఫలముగు విధానమును ప్రతిపాదకులు చూపియుండలేదు. రామచంద్ర పురము తాలూకాలో సీసమర్థమును మూడుగ్రామములలో ప్రభుత్వమువారు తొలగింప ప్రయత్నించినపుడు యకరమునకు 1000 రూపాయలధర యయ్యవలసినచిన్నది 108 శేలు వ్యయమగు పడినది. దీనిని బట్టి ఈ కార్య మెంత వ్యయముతో తెలియగలదు. అయినను ఒక ప్రత్యేకోద్యోగిని ప్రభుత్వమువారు నియమించివచ్చెదనని ఆయననుడిచిరి. రెండవభాగమును ప్రతిపాదకులు రద్దుపరుచుకొనిరి.

అడవుల పంచాయతీలు.

గా॥ కే. రామయ్యగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. జిల్లాలలో జతీణసముదాయమున గూడ ఆటవికసంఘము వారి కృతార్థముపైని దొరతనమువారిసంగిన యంతరపులను వ్యవహారయోగ్యములుగ చేయుటకు కొన్ని ప్రత్యేక పదేశములలో గ్రామపంచాయతీల నేర్పరుపగోచెదను. మధుర రామనాడు తిరునల్వేలిజిల్లాలలో పంచాయతీ లేర్పరుపబడలేదు ఇ చట్రగ్రామములకు ప్రత్యేకపదేశాడవులు కనుపరపింప ముగించుట చాలనవర్తముగా నున్నది. ఆగ్రామములలో మిక్కిలిగొరవడియులగువారు గూడ నీపంచాయతీలలో పనిచేయగోరుచున్నారు. కాన ప్రభుత్వమువారు రాలోచింపదగునని ప్రతిపాదకులు నుడిచిరి గా॥ వి. కే. రామనాథాచారిగారు దీనిని బలపరిచిరి.

గా॥ హెచ్. యస్. డబ్ల్యూగిరియనుగారిట్లు సమాధాన మొసంగిరి ఈజిల్లాలలో పంచాయతీలేర్పరుపబడక పోవుటకు

కారణముద్యోగలనిరుత్సాహముకాదు. ఇదివెద్ద విషయమగుటచే కొంతకాలయావధిమగుట విధాయకము. అడవులను తరగకులవారికి విభజింపవలసియున్నది. ఇప్పటికి 14 జిల్లాలలోనివి ధూర్తియైనవి. తరువాతి పంచాయతీల ఏర్పాటునకు కొంతకాలస్వయమగును. ఏమనిన ఎక్కడననుకూలము కలుగుననితోచునో అక్కడనే పీనిని మొదట నేర్పరుపవలసియున్నది. కొంతనిదానముగూడ నవసరము. ఇప్పటికి 50 పంచాయతీలూపాదించబడినవి కొన్ని ఏర్పరుపబడినవి. పీనిలోపనిచేయుటకు గ్రామస్థులచూచుకొనినచిన్న చున్నట్లంతవర కగపడలేదు. జిల్లాలోని ఆటవికభాషాధికారియను కివిస్తూ అధికారులు పీనిని ప్రోత్సహించవలసినవారుగానున్నారు. దక్షిణజిల్లాల విషయము విచారణకువచ్చినప్పుడు ప్రతిపాదకులుగూడపంచాయతీల ఏర్పాటులో నెమరైన శ్రద్ధలూనవలసి యుండును. మధురజిల్లాలో నుత్తరభాగముననున్న అడవులు కట్టణమునకింధన సదుపాయము కొరకు భాషా పరిపాలితములగున్నవి కాన వానిని పశుశుల మేతకువదల పీలులేదు. వచ్చియున్న అడవులలో మేతకునకూలమైన ప్రదేశములే లేవు. కాన నాజిల్లాలో పంచాయతీల నేర్పరుప నవకాశము కలుగకపోయినందులకు ప్రతిపాదకులు నిస్పృహులుకాగూడదు. వెరియోకులమునకును మధురకును మధ్య కొన్ని పంచాయతీలు లేర్పరుపబడవచ్చును. రామనాథు జిల్లాలో 18 అడవులలోను నాల్గింటిమాత్రమే పంచాయతీలు కనకాశము కలదు. తిరునల్వేలిలోగూడ నటులే యవకాశమున్నచోట్ల నేర్పరుప బడగలవు. అడవుల నిరూపణమునకును పంచాయతీల ఏర్పాటునకును ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమించువిషయమును ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచున్నారని ఆయననుడిచిరి.

పంచాయతీదారుల ఉత్తరవులు చెల్లుట లేదనబట్టి పాయ ప్రబలియున్నది గా॥ రామచంద్రరావుగారు నుడిచిరి.

గా॥ రామయ్యగారు తీర్మానము రద్దుచేసికొని శక్తి వంచనలేకుండ తోడ్పడెదమనిరి.

పంచాయతీదారుల యధికారములను మరిచి ప్రత్యేక కార్యములకైతొందనే హాధికారమును చెల్లింపవచ్చుననియును అంగులకేమైన నిరోధముకలిగిన ముందు మాడవచ్చుననియును గా॥ కార్త్యుగారు నుడిచిరి. తీర్మానము రద్దుచేయబడినది.

వైద్యసహాయమునకు పాఠశుద్ధ్యమునకును ధనసహాయము గా॥ కే. రామయ్యగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

ఈ విషయముగ జిల్లాలోర్లు కేకరీతిని మరల మరల గ్రామ పాఠశుద్ధ్యముకొరకును వైద్యసహాయముకొరకును ధనసహాయము ప్రభుత్వమువారు చేయుచుండవలయునను విషయ మిదివరకే వారికి విన్నవింపబడినది. విద్యాభివృద్ధి ప్రకృతికాస్త్రాభివృద్ధి వ్యవసాయకాభివృద్ధి మున్నగు విషయముల తోపాటు గ్రామాభివృద్ధిగూడ దొరతనమువారి పర్యాలోచనమున కొరచున్నది. కాన గ్రామాభివృద్ధికి ప్రత్యేకముగ నుపయోగించువిని త్రమెంతయో కొంతసామ్యము మరలమరల నిచ్చుచుండువలెనని వ్యాకముగ చేయవలెనని నేను కోరుచున్నాను. ప్రతిసాటునకు 700,000 విధాయకముగ వచ్చుచున్నది సామాన్య ప్రదానము 40 లక్షలలోనుండి 60 లక్షలగుడ దీనికిచేర్చబడవచ్చునదిలోనె ట్లకు మొత్తముననేను కొరకుకొద్దిభాగమునుమాత్రమేలోకలు బోర్డుల కిప్పించ గోచెదను. ఇది ఈసంవత్సరమునుండియే ఇచ్చుటగూడ ధనలోప ముండదు. 2 1/2 లక్ష 3 లక్షలతో ప్రారంభించవచ్చును. రెండవవిషయము వైద్యసహాయముకొరకొకయోద్యోగిని నియమించివో నాలెదే పాఠశుద్ధ్యవిషయములనుగూడ గమనింపవలగునని ప్రతిపాదకులు నుడిచిరి. ఈ తీర్మానమునే ప్రతిపాదించిన గా॥ నరసింహారాజుగారు దీనిని బలపరచిరి. 100 కి 95 మంది గ్రామములలో నివసించుచున్నారు. అచాయముగ సాధికభాగము గ్రామస్థులననే వచ్చుచున్నది. కాన సాధికభాగము వారికొరకే శక్తియవలసినవలయునని సర్ హోల్లు పూర్తిగాను నుడిచియున్నారు. కాన నీతీర్మానము సానుభూతితో పరికింపబడగలదని తలచెదనని ఆయన నుడువుచు గ్రామముల దురవస్థను చాల కనుకంపతో నర్శించిరి.

ప్రభుత్వమువారిపక్షమున గా॥ సర్ హోల్లు పూర్తిగా నెలల సమాధానమొసంగిరి. ఈవిషయము ముఖ్యమైనదే యగును. ప్రభుత్వమువారుగూడ నుడవీనత వహించలేదు. 7 సంవత్సరములలో 70 లక్ష లిందులకు వ్యయము చేసియున్నారు. వార్షికప్రకాశ ముకూ

లముకాదు. ఆ ఆకలక్షలును పట్టణపాఠశుద్ధ్యమునకు ప్రత్యేకింపబడినది గాన నిందులకువినియోగింపవలెను. వార్షికప్రదానమునేయుడని మిగిలించువారు మిగిలించుధానము నేర్పరచిన ధనసహాయమొసర్తుమని ప్రభుత్వమువారు నుడిచిరి. కాన నీతీర్మానమును నేనంగీకరింపలేని ఆయననుడిచిరి. ఆకోగ్యపాఠశుద్ధ్య విషయములు లోకలుబోర్డులవరకు చేయరాదు వ్యవసాయకులగు ప్రజలను కాపాడుభారము ప్రభుత్వము వారియం యున్నది గా॥ వి. యస్. శర్మగారునుడిచిరి. ప్రతి నూతనవైద్యకాళా సాపనముకగు నికరపుణ్యమున నర్థభాగము ప్రభుత్వమువారు వహించినవో సీసమస్య నెరవేరగలదని గా॥ రామచంద్రరావుగారు నుడిచిరి.

ఈవిషయములను సూచించుభారము లోకలుబోర్డులపై బెట్టరాదు. ప్రస్తుతమావ్యయములను ప్రభుత్వమువారే ధరింపవలయును. ఈరాజధాని ప్రభుత్వమువారి రక్షణనుగోరునట్టి గ్రామములు 4000 గలవు కాన నిర్మాణవిధానమును ప్రభుత్వమువారు నిర్ధారణచేసి తక్కినపని లోకలుబోర్డులపై పెట్టిన పెట్టనవచ్చుగాన విధాననిర్ధారణము వారిపై బెట్టరాదని గా॥ రామయ్యగారు నుడిచిరి.

ఈరాధ్యతప్రభుత్వమువారు స్వయముగ వహించరాదనియే నాయభిప్రాయము. లోకలుబోర్డులకు తగినంత ధనము లేకున్నవారు పన్నులను చెల్లించవలయును ప్రతి శన ప్రతిపాప నమున కగు క్యయమున నర్థభాగమును వహించుమని ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనరుగాని వారు ప్రస్తుతము కొంత సహాయ మొసర్తురు ముందాయర్థభాగముమేరకు ధనసహాయముచేయు నవకాశమున్న చేయ ప్రయత్నించెదనని గా॥ సర్ హోల్లు పూ అర్థగారనిరి. చీట్లు చేయగా 18 గురు ననుకూలముగను 2 1/2 రు ప్రతిసాటులగును సమ్మతుల నిచ్చిరి.

అడవుల నేరముల విచారణ

గా॥ కేకవెల్లగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఆటవిక భాసననుసారము బాండరీ పన్ను విధించుటయే తగిన దండనముగను. సంఘము వారేర్పరచిన రీతిని అడవులింకను ప్రత్యేకింపబడకున్నను అడవుల యవరణ మనబడు ప్రదేశమున కేగిన పశువులన్నిటిని బాండరీకి పంపుచున్నారు. కలిగిన నష్టమునకు 50-75 రెట్లుగూడ సాధికముగ బాండరీపన్ను వసూలు చేయుచున్నారు. సంఘమువారి యుత్తరువులమేర కరణ్యకాళు వారేర్పాటులను చేసియుండలేదు. ఈనేరములు సబుమేజిస్ట్రేటులు విచారింపరాదని ప్రభుత్వమువారు గమనించినయన్నారు. ఈ అరణ్యకాళులలోనిట్రింది యోద్యోగులనుగూడ విశ్వసించ గూడదు. నాటిక లంచగొండితనము వీరిలో చాల హెచ్చుగా నున్నదను విషయముగూడ నిర్ధారణ చేయబడియున్నది. అటు లున్ననుగూడ నీకేసు లిప్పటికిని సబుమేజిస్ట్రేటులే విచారణ చేయుచున్నారు. ఈకేసులలో నీమేజిస్ట్రేటులు చేయు ధన దండనములు అత్యధికముగ నున్నవి ఇట్టివెద్దపట్టిక నాయెద్ద నున్నది. మూడుదమ్మిడిలు నిలువచేయు కట్టె నొకమూలవాడు హరింపగ వారికి 60 రూపాయలు జూల్కానా చేయబడినది. జీత మభివృద్ధికావలెనని హెండ్వోద్యోగులే ఆంగ్లోద్యోగుల కన్న సాధిక క్రొవ్యముతో నిట్టిదండనలను విధించుచున్నారు. కాన నీకేసు డివిజనులనలు మేజిస్ట్రేటులు విచారింపినవో గంత కరివమండదని ఆయననుడిచిరి గా॥ కే. రామయ్యగారి తీర్మానమును బలపరిచిరి.

గా॥ సర్ హోల్లు పూఅర్థగారిటులనుడిచిరి. అరణ్య సంఘమువారి భావమును ప్రభుత్వము వారంగీకరించినయే తగిన పనినిచేసినిచేయలేదను నోయును ప్రతిపాదకుల వాగ్దారేస్సు లింపచేయుచు నవసరప్రస్తావనలతో నిండియున్నది. ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టుల నిరీక్షించుచున్నారు. ఈవిషయమున నేను జిల్లాఅధికారులకు ప్రత్యేకపు ఉత్తరువులను పంపెదను సబుమేజిస్ట్రేటుల తీర్మానములపై సమీక్షనకనకాశము కలదు. ఈవిషయము కాననసభలో నాలోచింప బడదగినదిగాదు.

గా॥ వి. యస్. శర్మగారు గూడ సీవిషయమున గా॥ పూర్తిగానీ నేకీభవించిరి.

ఈకేసులలో ముద్రయాలనిరుపేదలగుటచే సమీక్షచేసు కొనుటకై శక్తిగలవారు గారని గా॥ కేకవెల్లగారు నుడిచిరి. ఇదివరకే ఈవిషయమును నుత్తరపు తియ్యబడినవిని లో కొన్ని కనులినవరకే సబుడివిజనుల మేజిస్ట్రేటులు విచారింపుటకు ఏర్పరుపబడినవి అవసరమైన తీర్మాటు లింకను చేయబడునని గా॥ సర్ హోల్లు పూఅర్థగారు నుడిచిరి.

గా॥ కేకవెల్లగారు తీర్మానమును రద్దుచేసికొనిరి. పిచ్చుట సభవారు ఫలాహారమునకు లేచిరి.

గ్రామసాక్షుల జీతములు

మరల సమావేశమైన పిమ్మట గౌ. కేశవశర్మగారితో రాష్ట్ర నమును ప్రతిపాదించిరి. తంత్రావనియమున కలక్షకులు మున్నగు వివిధ యాద్యోగులందఱును సానుభూతిని కలిగి యున్నారని నేనలలంతును. యాద్యోగమున గల ధనలోప మునుబట్టి ప్రస్తుతమిది ప్రతిపాదించదగినదిగాను, ప్రస్తుతమిది యామోదించబడిన చాలను. తెలుగులు వెట్టివాండు? తిర్గంటులు పిండంగదరును గావునాకరులలో చేరియున్నారని గావునాకరుల తీసికొని వెట్టిట మున్నగు పూచీపనులు పిరికి విధింపబడియున్నవి. వారు నిరంతర నేరములు కారను వాదన ముహూదగు. వారికి వీరసన పట్టినన్ని వీరు కలుగజేసినట్లు తీతము హెచ్చుచేయుచున్నది. ప్రతివానిని 5 రూపాయలవఱకు జీతము హెచ్చించినచో 668000 వ్యయమగును. వివిధాదు పరిపాలనమునకు వీరు మూలబలముగనున్నారు. వీరు మర్యాదయునుబలమును కష్టపట్టినచో గలిగియున్నారు న్యాయమైనజీతమునుతమకుచ్చుటలేదని వీరు తలంచుచున్నారు. కాన ప్రభుత్వమువారి విషయమును గురించియున్నారని వీరు గ్రహించునట్లు చేయబడవలయును. ఈవిషయము లిదివరకే ఇతరములకునులనుండి ప్రభుత్వమువారికి తెలిసియుండవచ్చును. యాద్యము మిగిలినవిచ్చుటనే వ్యవహారము జరుపబడుపద్ధతిని దీని సంగీకరింప గోరదను.

దీనిని గౌ. కేశ. పి. కృష్ణారావుగారు బలపరచుచు వీరి కధమును 5 రూపాయలైన జీత మేర్పరుపవలసి యందునని నుడిపిరి.

ప్రభుత్వమువారిపక్షమున గౌ. కార్యదర్శిగారు రిటుల నుడిపిరి. ధనవిషయమునూడ మన మాలోచింపవలెను. జీతములు హెచ్చించుటయనిన సాలునకు 9 మొదలు 17 లక్షలవరకును వ్యయమగును స్వదేశసంస్థానములలో వీరిజీతములు చాల తక్కువగానున్నవి. గాన వ్యవహారసభి నాలోచించినచో సీతీర్మాన మంగీకరింప వీలులేదు

గౌ.బి.యస్. శర్మగారు వారికి దానవికయాధికారము లేకుండ కొంత పొరంబోయిభూము నియోదగునని నూచించిరి.

గ్రామసిబ్బందిని కొంత తగ్గించి వీరిజీతములను హెచ్చింపదగునని గౌ. రామభద్రసాయుడుగారు రనిరి, ఈవిషయము ఇండియాదొరతనమువారికి విన్నవించదగినదని గౌ.రామచంద్రరావుగారు నడిపిరి.

ప్రభుత్వమువారు తిరస్కరించుట కొనంగిన సమాధానములు యుక్తియుక్తములుకానని గౌ. పి. యస్. కృష్ణారావుగారిని.

ప్రస్తుత మేమిచేయుటకును వీలులేదు. సర్వేరాలను చేయుటకు రైతులకల్ల పుచ్చుకొనబడు రుసుములను గ్రామ సాక్షులకిచ్చుటకు మాత్రముకవిర్వాటు ఆలోచింపబడుచున్నదని గౌ. కార్యదర్శిగారు నడిపిరి.

తీర్మానము విగిపోయినది

మొరకభూములకు నీటిపన్ను.

ఈతీర్మానమును ప్రతిపాదించదలచిన గౌ. కేశ. ఆర్. పి. కృష్ణారావుగారు దాని నిలిపివేసితిమని తెలియజేసిరి.

శ్రీకర్నూరుగారి ప్రశ్నగము.

సవరింపబడిన ఆర్థికపత్రమును మార్చి 13వ తేదీలోగా సంఘమువారికి సమర్పించవలసియున్నదిగాన నాడురావలెననిమిమ్ము కోరుచున్నాను. 1915-16 సంవత్సరమున రాజధాని అనాయ వ్యయముల అంచనాలకు రెండవకూర్పువై. ఇండియాదొరతనము వారియుత్తరవులు ఈనెల 23-24 తేదీలకు చేరగలవు. పిమ్మట ఆర్థికపత్రము సిద్ధపరచబడును. మార్చి 2 వ తేదీ నవిసభ్యులకు పంపబడును. వానితోపాటు ఇతరవిషయములు గూడ పంపబడును.

ఈవిషయమైన తీర్మానములను వేనినైన ప్రతిపాదించ గోరువారు మార్చి 6 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలలోపున కొర్రుకొరికి చేరుకట్టు వానిని పంపవలయును. మార్చి 9 వ తేదీని చర్యనుదెలుపు తత్తములు సభ్యులకు పంపబడును.

మార్చి 13 వ ఆర్థికపత్ర విషయమైన క్రితవహరమునకే గాని ఇతర వ్యవహారమున కవకాశముండదు.

ఈసంఘము మార్చి 29 వ తేదీని మరల సమావేశము కావలెనని కోరినది. ఆనాడు బడ్జెట్ సమర్పించబడును మరు నాడు చర్చించబడును అని శ్రీబాబు నుడిపిరి. సభ చాలింప బడినది.

అదృష్టము.

ఒక కథ

II

ఇదియంతయు నాతడు లోకవిదంబసార్థమే యొకప్పుడు చుండెందురా? కానిండందులకు ననకు వితండ్రివాడమేల? ఎటులైన నేమియది యతని కభ్యాసమైపోయినది. అంతలో చాకలిబెల్లిగాడిల్లు గదిలిమెల్ల నాదేశమునకేగి అయ్యవారిని గనిననున్నారించి అయ్య నాగాడిద కనబడ్డంతేదు. అయ్యవారు మిక్కిలి గొప్పవారిని మనివి నేత్రే చిల్లించినాను. నాగాడిద సంగతి కొంతవిన్నపం నేత్రే అయ్యవారికి గంబాయిపతి కొక కాని డబ్బించుకుంటానని వాడు చెప్పెను. ఆ మాటలను విని అతడు కొంతభ్యాసమును నడిచి రేపటియందయమున రమ్మని చెప్పి వానిని సాగనంపి ఆరాత్రి తెల్లవారులును నిదురలేకుండ పోలములను వెరచుట ను గొడ్డవంతులను వెరకనానకు. తెల్లవారులలోపున గాడిద వృత్తాంతము నాతడు చెప్పలేకన్న గొరవంతయు గంగను గలిసిపోవునగాన నత డచటనండి లేచిపోవలిసినప్పుడు. ఏదోయొకరికేర దినములు సుఖముగ గడుచుచున్నవని యాతడు సంతసించు చుండగ చాకలివాని గాడిద పోవుట తటస్థించినది. ఎటులైన నేమి. అప్పటి కతని పుణ్యము బాగుగానుండుటచే తెల్లవారి ఝామకు సరికి గాడిద యొక పాడు బొడ్డిగా నీళ్లున మేరయును లేకుండ కట్టు కొయ్యను చిక్కి కల్వమై కనంబడెను. దాని నే తుంటికి బాండ్ల ఆ మాడు మూల నన్న పాడుబొడ్డిలో నటుల కట్టి యుండును. బైరానికి దానిని చూడగనే ప్రాణములు లేచి వచ్చినవి. చక్కగా నా ప్రజేశమును గుర్తించి దేవాలయ మునకు వచ్చి కాల్వ కృత్యముల నిర్వర్తించి మిథ్యా జపవిధానమున నండుకరింక చాకలివాడు వచ్చి యొక మొమ్మ మొక్కెను. కొంతసేపటి కతడు జపము చాలించి వానిని చూచి మేమింతవరకు నీగాడిద విషయమునే బ్రాహ్మ దృష్టిని చూచుచుంటిమి మాకది ఇప్పుడే గోచరమైనది. మూల వాడకు మడిచక్కను తుమ్మలబీడునకు దక్షిణమున బ్రహ్మ చెమడుకంచెగల బొడ్డిలో కట్టివేయబడి యుండును. పోయి చూడుమని చెప్పెను. చాకలివాడు దండముబాబూ అని యొక్క కేకచెట్టి నేల కాలూనకుండ దారిలో కనపడిన వాండ్రందరిలో చెప్పుచు పరుగుతుండెను. అయ్యవారు తప్పారులు; రండినూద్దారని వానివెంట నొక వందమంది పడిరి. బైరాని చెప్పినచందమునకే గాడిద వెళ్లుచుండెను. దానిలో బైరానికదిగంత ప్రజేశమునకేగివేయబడి గాన నిపుడు ప్రభుత్వ శాస్త్రవేత్తగారిగూడతటస్థించినదిమహాశ్వము సేరవడినది. క్షేత్ర తనపాద తొలగినది భిక్షువందనములు పిండివంట భోజనములు శిష్యబృందము శ్రీమన్నారాయణ నామస్మరణపూర్వక కాశీ ర్యాదములు చేపూరినవి. ఇంతలో నొక నాడు సమీపనగరమున రాజమందిరమున రాజపుత్రిక రత్నాభరణపేటిక యొక నాటి మాపు మాయమైనది. ఇక నేమిచెప్పవలెను. తలుపులు తలుపులత నున్నవి. గవాక్షములు కదలలేదు కన్నముకనబడదు కానలిభలులు కాపుగాయుచునే యుండిరి పోతుటిక చొర దాని యంతఃపురమున పురుషులెవ్వరును పోరానివోట రత్న పేటిక కానరాకుండెననిన నతలతలమగుటకులతోమేమిరత్నక భటులు రాజభటులు రాజకీయాద్యోగులు నడుముకట్టునడల నుత్తరీయులు లూత్రిగిల బొజ్జలని యాడ పరుగులు దునుకులు వెట్టిరి మూడైనది నాజునైనది గాని దొంగల బాడ యు నగల బాడ యును మాత్ర మగపడలేదు. కన్యాశుల్కము కల్కొణ నగరమునకు వెవారుగ్రామమె యగుటచే నీగ్రామము లోని శ్రీ పురుషులందఱో రాచనగరన కొలుపు చేయు చుండిరి. కాన దానిలో కాసాలో చాకలిలో బోనకత్రెలో ఎవరో యొకరు బైరాని ప్రభావము ప్రభుసన్నిధిని విన్నవించిరి. సరి అమ్మజీగారి మాటయో అమ్మగారిమాటయో తీసి నేయరాని దగుటచే రాజాగారికి విశ్వాసమున్నను లేకున్నను బావాజీగారికి వర్తమానమువెల్లినది. బైరాని బావోయ్యయ్య ను; పాడుగడి బావాజీమతమైనది. బిళ్ళబంట్లోను లొకరిని బట్టి పదిమంది మతమును చుట్టవేసి రాజాగారి నెలవైనదని మనవిచేసిరి. మేము సర్వసంగపరిత్యాగులము; కరతలభిక్షాతిరు తలవాసము; నియమముగలవారము మాకు ప్రభువులతో నేమి పని కాంతాకనకముల నవేక్షించువారికి ప్రభుసేన వలయును గాని కామము కాపీనములే సర్వస్వముగలిగి ఏకోనారాయ నీ తెయి' యని జ్ఞానపత్రిని నేవించి బ్రహ్మజ్ఞానా నంద పరవశులగు మాకేమిపని మాకు నియమేదలే నీక్షేప ములు రోగులే ప్రాణబంధువులు అజ్ఞానలే ఆత్మబంధువులు అని బావాజీగారు వేదాంతబోధ కావించిరి. చిత్తము మిథు నారితో పనిలేదు వారికి తమతో పనికిగినది ఏలగయినా వారు రాజసభ్యంతో వున్నవారు తమరు సాత్వికధర్మంతో వున్నవారు గాన వంటతీసివేయడం మంచిదిగాదని మనవి చేస్తున్నాము. పాలకి బోయలు కొనివచ్చిరి. ఇంతవఱకు సకల ధర్మములను బోధించగల పెద్దలు తమకు మేము చెప్పేసాటి వారిడమా యని కొందరు శిష్యులు సమాధానపరచి మిదట నాతడు పాలకేపదకుడై రాచనగరమునకు వెడలెను. మన బా వాజీగారు రాజాగారింట్రికి పల్లకినెక్కి తెల్లచున్నారనుమాట తెలియగనే డొరివా రాబాల గోపాలును వీధిలో పోగుబడి

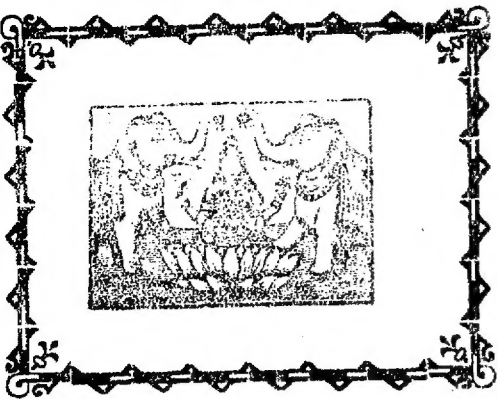
బావాజీగారికి నమస్కారములు చేయసాగిరి. బావాజీగారు రాజమందిరమును చేరవచ్చుచున్నారని తెలియగనే రాజుగారు రెడురేగి లోనికి గొనివచ్చి అగ్రాసనమున నూర్చుండ బెట్టి గౌరవించి పిలువ నంపిన కథ మెరిగిచెంది. దానిని విని మే మిట్టి తాకికార్యముల కాలయాపన మొనర్చిన మా యాధ్యాత్మిక చింత కంతరాయము గలుగును. అయినను మో మోటుమీచే మాట తీసివేయబాల మటులే ప్రయత్నించెద. మొక వారముదినములలో నెరిగితుమని నుడిపి బావాజీగారు మతమునకు మరలిరి కాని లోపల, లోతాగము మైన పతార మనినట్లు ఆయన హృదయాంగోళన మంతుపంతు లేకుండ నున్నది. దీనితో నాపనిసరి నాకు నీగ్రామమునకును ఋణము దీసినది. తనిగాడు నన్నకదలక మరలకచ్చి పట్టుకొనినట్లున్న దని విచారించుచు నారాత్రిపండుకొనిరి గాని బాగుగా నిదుర పట్టలేదు. కలతనిదురగానున్నది. రాత్రి రెండుయూములుగల సరి కడగులచక్కడు విసబడెను. దానిని ఎకరువాగని ఆయన అడుగగ నిద్దురుపుకపు లాయనపాదములమీద సామ్రాంపడి రక్షింపవలెను మహాప్రభో అని ఏడ్వసాగిరి అంతట ఆయన లేచి దీపమును వెలిగించి వారినిజూచి "సరేమీరులేనండి నాకీ ప్పడే మిషంగతి గోచరమైనది. శిల్పవారిని వెనక మీరు వర్తమా నముచేయవలెననితలచితిని. ఇంతలామీరేవచ్చుట వేలు. రత్నాభరణపేటికను దెచ్చితిరా అని ఆయన అడిగెను చిత్తము మేయబుడిపినతీచేత నాపాదము చేసితిమి సయ. మట్టుతట సింపించి. అమ్మజీగారానాదాగడిలో పరుండరియు దాని లో శ్రాత్రపందిలి మంచముచ్చనలయ్యో? యును మాకు పెద్ద దానిచెప్పినది. మేమిద్దర మాసాయత్ర మా గడిలోనికిబోయి మంచము నమర్చితిమి. పనిము? నీ మరలికచ్చు సయమున మా కతిసుందరమగు నాపేటిక గోచరమైనది. ఏకారణముననో తాళముచెవి పెట్టెనే వారు వదలిరి. ముచ్చటచే మాతతెరచు సరికి మహాప్రకాశమానములే వెలిగిపోవుచున్న రత్నాభరణ ములు కనులకుగోచరమైనవి. అంతటితో మతిపించినది. మతి భ్రమసినది పిమ్మట నారాత్రి మేము కోలలోనే కదండు వారముగాన నమోదాగారాగడిలో పరుండరి యెరుగుదుము గాన చల్లగ నచటికిగి దానిని నంజ్రహించితిమి. బైటకుగిని వచ్చుట కవకాశములేక దివానఖానా ప్రక్కనున్న పాడు నూలిలో త్రాడుకట్టిదించితిమి. అది ఇప్పుటికి నచటనేయున్నది మమ్ము నెటుల ప్రక్షించెదరో మిడిట్టలమని వారు మొరబెట్టిరి అటులేనపరే మీరు భయపడకుడు మేము సాధువులము పురుషులొకరింప ముకరు బాధించిన చూడబాలముగాని మిడిట్టి చెట్టలాలనిక ముందుచేయకుడు బాగుపడెదరు. చేసినచో భగ వంతుని యాగ్రామమునకు పాత్రులగుదురని ఆతడు వారికి హి తోపదేశ మొనరించెను. వారముదినములను ముగియగనే మరల వర్తమానమువచ్చినది. నగలకెట్టై కనపడినది. మిరాజాగారిలో కొన్ని సంగతులను చెప్పవలసియున్నదని బావాజీ కలుకుపం చెన ఆప్పుడు రాజుగారే బావాజీగారి దర్శనమునకు వచ్చిరి. మిసగలవెట్టెను యోగదృష్టిని కనిపెట్టితిమిగాని మీరు మా కొకవిషయమున మాటనియ్యవలెనని బావాజీచెప్పెను. మీనెల వున కభ్యంతరమేమని రాజుగారిని. దీనినెవరు తీసికో నారి చేర్చెను మీరడుగరాదు మేమొకరికి బాధకలుగుట చూడలేము గాన నిటుల కోరుచున్నామని నుడిపిరి. రాజందల కంగీకరిం ప గా నేటిక యున్న తావు నాత డెరిగించెను. తత్తక్షణమపాయి చూడ గానేటిక దొరికినది బావాజీ గారి కక్షికిని ఆయన సాధుభావమునకు ను రాజుగారి కపరిమితానందము గలిగి అధికమైన భక్తి కుదిరినది. ఎన్ని విధముల బలవంతపెట్టినను బావాజీగారెట్టి ఒహమాన మును గొన నంగీకరింపలేదు గాన రాజుగారు బావాజీగారికి నివాసయోగ్యమగు నొక మతమును కట్టించి ఆ మతమున హ యగ్నిన ప్రతిష్ఠచేసి ఆ దేవాలయమునకు కొన్ని భూములను దానపట్టాను రాగభోగములకు ప్రాణించిచ్చి ఆ మతమునకు బావాజీగారిని ధర్మకర్తను. గానియమించిరి. మహాంతు గోట ల్లుగు బావాజీయను నామమున బావాజీగా రామభమున నిగ సింపుచుండిరి ప్రారంభమున నకుసలన బైరానియొ కాతాళ న్యాయముగ జ్యోతిష్కుడై ఆ గౌరవము నిలుపుకొనకుటకు మాయనటన మారంభించినను రామరామ బావాజీగారికి భక్తి కుదిరినది మాయవేషమునకే ఇంత గౌరవము కలిగినపుడు య ధార్థ ప్రకర్తనమున కెంత గౌరవ ముండవలయునను నిషయ ము నాతడు తన్నగా నాలోచించి రాత్రిపండుముల భగవత్సేన యండును ప్రబాసేవయండును గడపుచు క్రమక్రమముగ బైద్య జ్యోతిషముల తన్నగా నభ్యసింపి బీద సాదలకు సహాయముచేయుచుపోతో పదేశముచేయుచు కడవరకును గూడ కాంతాకన కములను నిరసించి సంతాన సాధ్యత్యాగయై పరమితా చరణసంజని తానందపరవశుడై భగవన్నామామృత పానావేశతుండల హృదయుడై కృతమట్టు విశేషయై మహాజ్ఞానియై సర్వస్వముడై సర్వాంతర్యామియగు సర్వేశ్వరుని సర్వభూత హితంకరకృ త్రిని నేవించుచు సార్థకసాధనామాడై సర్వేశ్వరసాన్నిధ్య మునందెను. అసాధువగు నాడు పరమసాధుయ్యెను గౌరవ హీనుడగు నాడు రాజపూజితుడయ్యెను. ఇండియాలోనుండగు నాడు నిష్కల్యుడు డయ్యెను. ఈతడెప్పుడు చిన్న నాడు తలదగ్గులమాట విసకడేశ్విరియైపోయిన కమలాకరుణడే కీని కేమికారణము? అదృష్టమే.

కోర్టువ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.

సేషన్ కోసు విచారణ.

మహామృదీయ పరిపాలనానంతరమున క్రీస్తుపుట్టి 1200-1600 సంవత్సరములకువఱకు హిందూమతాధిక్యము జ్ఞాపింపవారంభించినది. ఎవరికివారే పెద్దలై కలవరము కలిగించిరి. ప్రస్తుత మప్రస్తుతవిషయములకు బ్రాహ్మణ్యమొనంగుచున్నారు. వీనిని సంస్కరించినవత్తము నశించుననుచున్నారు. ఇది యొకముకాదని అధ్యక్షులు నుడిచిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5 వ తేది
శుక్రవారము.

గ్రామ నౌకరులు.

ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు తమక్రింది యుద్ధోగ్య గ్రంథాల స్థితిగతుల నాలోచించి కొన్ని కొన్ని శాఖలలో కొందరు కొందఱకు జీతములు హెచ్చించి వారికర్హతను బడసియున్నారనుట మాచదువరులెరుంగుదురు. యుద్ధము వలన సెలవులు తప్పించుచునల ఐ. సి. ఎస్. లకు పాపము కష్ట నష్టములు కలుగునని ప్రభుత్వమువారు దయాచు యులై వారికిని ఒకవిధముగా ప్రత్యుపకృతి చేయ దలచుకొని రమారమిరెండులక్షల రూపాయలవిధముగా వినియోగించుటకు నిర్ణయించి కొని నారనుట మొన్న మనశాసనసభ సమావేశసమయమున మెకానోకరప్రశ్నకియ్యబడిన ప్రత్యుత్తరముచే వ్యక్తమయినది. ఇంతచేయుచుండు నుదారప్రభువులు గ్రామ నౌకరుల విషయమున మాత్రము అంత హృదయపూర్వక సానుభూతి జూపకుండుటకు సరియైన కారణములు కానవచ్చుటలేదు. అయినను లోక విరుద్ధముగు విషయ మేమియు నందులో కానరాదన వలయునేమో? కవుల నిండిన వారికి పిలిచి యన్న మిడుట్టి లోకాపారము. అడుగనివారి కమ్మయైన పెట్టిననుట లోకోక్తి. ఈ రెండును కొంతవరకు నివిషయమున పనిచేయుచునే యున్నవి రాజ్యవ్యవహారముల కన్నిటికిని గ్రామమే పునాదియనుట నిజమే. గ్రామనౌకరులే రాజ్యాంగమున మొదటి నోపానములనుటయు నిజమే. కాని ఈ కారణముచేత పైవారికి ఏరు కానరాకుండుటయు తటస్థించు చున్నది. కొంతకాలముగా వీరును మొఱిలిడుట యారంభించినారనుటకు సూచనలు కాన్పించుచున్నవి. కాని ఆమొరలింకను నెంతోదూరము వినుపించలేదు. విద్యావంతులయి శక్తిమంతలయి ఉత్తమపదవ్యలంకృతులయి యొక్క ఐ. సి. ఎస్. లే తమ తరుణ మెచ్చట తప్పిపోవునో యను భయమున తమ కష్ట నష్టములను కలవానిని లేనివానిని సమయము వచ్చినప్పుడెల్ల ను జెప్పుకొనుట యవసరమని తలంచుచుండగా నెచ్చటనో యనిగియుండు గ్రామనౌకరుల విషయమున నట్టి మొఱ్ఱలెంతకావలయునోగదా? ఎంతోకావలయు ననుటకు మొన్నటిశాసన సభ సమావేశమున గా. కేశవశిల్పగారు గ్రామనౌకరుల పక్షమునతెచ్చిన తీర్మానమునకు బట్టినగనితి చూచినచో నర్థముకాగలదు. తలారులకు, నీరుగట్టలకు, పెట్టిలకు జీతములు హెచ్చించ వలసినదని పిల్లగారు ప్రతిపాదించిరి. ఆ నౌకరులు ప్రభుత్వము వారికి మహజరులుకూడ పంపుకొనినారట. ఎప్పుడోబియ్యము రూపాయకు 64 పార్సు అన్నిడదో లేదో కాని, గ్రామనౌకరుల జీతము లేర్పడి నప్పటివెలలు ఇప్పటి వెలలలో మూడవవంతు గానుండునట్లుయైన నందఱును ఒక్కొని తీరవలసినదే. గా. కేశవశిల్పగారు పిల్ల

గారి తీర్మానమునకు నభ్యంతరములు నుడువుచు ప్రభుత్వమువారి కిప్పుడు 17 లక్షల రూపాయల ద్రవ్యము హెచ్చగానుండిననే తప్ప రు 4ల జీతమును ఆరురూపాయలు చేయుటకు వీలుండదని యొకకారణము నిచ్చిరి. ఈ కారణముతో నిలచి యుండిన తరువాత ద్రవ్యము నచ్చుటెట్లు అనువిషయమును విమర్శించి యుండవచ్చును. వేలు వేలుగా జీతములు తీసికొనువానికి వందలు తగ్గించినచో వారు కష్టపడరుగదా! అట్లుతగ్గించిన యెడల ప్రభుత్వమువారికొలుపుకు మనుష్యులురారను భయముకూడ మాకు కానరాలేదు. కాని ఈవిషయ మిప్పుడు విపులముగా చర్చించ నవసరములేదు. గా. కేశవశిల్పగారి యితర కారణములను పరిశీలించ వలసియున్నాము. గ్రామ నౌకరులు వట్టి మానసిక తృప్తితో కాదట నౌకరిలోనుండుట, వారికివచ్చు నాలుగు రూపాయల ఆదాయము నికరాదాయముట. మాసము తప్పక వచ్చునదట. అంతేకాక గ్రామనౌకరులకు రైతులవద్ద నుండి బహుమానములు దొరకుచున్నవట! కావున గ్రామ నౌకరుల విషయ మాలోచింపవలసిన యవసరము లేదని వారియభిప్రాయము. ఈ కారణములకు ప్రతివల్లుట కెంతో ఆలోచన యక్కరలేదు. గ్రామ నౌకరులు పని చేయుచున్నారనిన నట్టిమానసిక తృప్తితోనేచేయుచున్నారు. ఇంతకాలము హైందవభూమిలో నధికారము వహించియు గా. కేశవశిల్పగారు హైందవ జీవన తత్త్వము నెరుంగకుండుట చిత్రము. ఆమాట యనరాదు. ముందుకొంచె మెరుంగుదు రనుట తెలియవచ్చు చున్నది. అందుచేత ఎరింగియు ఎరుంగకయు నున్నారనిన తప్పుగానుండదు. హైందవుడు భుక్తికి లేళ్ళుడు, ముఖ్యముగా, రూపాయలు అణాలు లెక్క పెట్టువాడుగాడు. ప్రాచీనాచారముగా తన కేమి వచ్చియున్నదో దానికే గట్టిగా వ్రేలుచు కదలకుండు నంతటి (మూర్ఖుడందమా? అజ్ఞానియందమా?) అజ్ఞానియనుటయే సరి. పూర్వపరాయణత్వము లోకమంతటను కలదియే యైనను, ఈభూమిలో మూర్తిభవించిన ధనుటకు సంతయములేదు దాని వలననే గా. కేశవశిల్పగారి పాశ్చాత్యులందరును అపహాస్యము చేయుస్థితియందు మాసూసుమున్నది. ఆ కారణముచేతనే తలారి, పెట్టి, నీరుగట్టు నాలుగు రూపాయలయినను చాలునని పుట్టిన పొలిమేర విడిచిపోలేక పాతిక కడుపు తిని పనికిమాలిన జీవనమున పాటుపడుచున్నారు. ఆ కారణముచేతనే గా. కేశవశిల్పగారి రెండవ కారణము కూడ నుత్పన్నమయినది. అనాదిగా, ముఖ్యముగా మాన్యములుపోయి జీతములేర్పడి నప్పటినుండియు, నీజీతమున గ్రామ నౌకరులకు గ్రామరైతులు ఇనాములిచ్చుట యాచారము గాన నిప్పటికిని ఇనాములు దొరకుచున్నవని నౌకరవనీయ సభ్యులభిప్రాయపడుట కవకాశము లేదని మేము చెప్పసాహసించలేదు. కాని గా. కేశవశిల్పగారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును క్షాన్యగా రాలోచింప వలసి యున్నది. గ్రామనౌకరుల జీతముల విషయము శాసన సభయందొదివరకు ఏచారణలోనికి వచ్చినప్పుడు గూడ ప్రభుత్వాధికారు లిట్టి సమాధానమునే యిచ్చిరి. అయిన నొక్కొక గ్రామము వారును ఇనాముల నిచ్చి భరింపవలసిన వారెంత ముందియగుచున్నారో గమనింపుడు. తలారి, పెట్టి, నీరుగట్టు, కరణము గా. కేశవశిల్పగారి ననుసరించి ఛార్జెస్టుడి పార్లమెంటువారు, పోలీసువారు. ఇంతటితో ముగిసినదా? క్రిందివాడేదో ఇనాములను దీసికొను చున్నారని ప్రభుత్వము వారనుకొనుచున్నారు కాబోలును. రివిన్యూలోని పై అధికారులును ఉత్తమాధికారులును రెండవ

వస్తువును అరణాకు కొనుటచే ఇనాములను కొనుచుండలేదా! ఈవిషయమును తోటిలు, వెట్టిలు, తలారులే యెరుగుదురు. ఇంతవరకు గ్రామములు మోయగలవా? గ్రామములలో గూడ రానురాను నాగరకము హెచ్చుచున్నది. జీవనవ్యయము పెరుగుచున్నది. ఏవ యధికారికి ఎంతెంత అధికారముండుటయు ఎక్కువఎక్కువగా తెలియుచున్నది. కావున రైతులు పన్నులు విధించు రివిన్యూ అధికారులను పొలములకు నీరువిడుచు నీటి అధికారులనుక్రిమినలు తగాదాలుపెట్టు పోలీసువారలను (భక్తిచేగాదు) తమ లాభమునకయి తృప్తిపరచుకొను చున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో స్వల్ప లగు గ్రామ నౌకరులకు ఇనాములు దొరకుచున్నవనుటను సమాత్రము నమ్ముటకులేదు. ప్రస్తుతస్థితి యెట్లున్నను ఇరువది యవ శతాబ్దమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ప్రాతినిధ్యస్థానమున నుండు గా. కేశవశిల్పగారు అంతటి వారు ప్రభుత్వపు నౌకరులు రైతుల ఇనాములచే బ్రతుక వచ్చునని స్ఫురింపజేయుట యంత సయంజనముగా మాకు దోషలేదు. లోపములన్ని యెడలనుగలవు. వానిని మాన్పించుటకు బూనుట ప్రభువుల ధర్మము. కొంతవరకు మనప్రభుత్వము వారు తమ క్రింది యుద్ధోగ్యులు సరఫరాలకు ద్రవ్యవియ్యక తీసికొనరాదని మున్నగు నియమముల నేర్పరచి లోపముల మాన్పింప జూచుచునే యున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో శాసననిర్మాణ సభయందు నౌకర వనీయసభ్యులు గ్రామ నౌకరులు ఇనాములను వనూలు చేసికొను చున్నది యెరింగి ఆపదధికి ప్రతికారముచేయ నిశ్చయించ లేదను భావము వెడలు రీతిని వ్యవహరించుటకు దేశక్షేమమును ప్రభుత్వపు నౌకరమును మనసున కలవారందరును గట్టిగా నసమ్మతిని తెలుపవలయునని మానమ్మకము. శతవిధముల బరువును మోయుచుండు రైతుపై ప్రభుత్వపు నౌకరులకు నినాములను మరియొక బరువునిడక అధికారులు గ్రామ నౌకరుల జీతములను బెంపుజేయింప పాటుపడుదురని విశ్వసించుచున్నాము.

దివాను బహదూరు ముట్నూరు-ఆదినారాయణయ్యగారిని మన స్థానిక ప్రభుత్వమువారు మదరాసు నగరపాలక సంఘమునందు సభ్యులుగా నియమించినందులకు నాంధ్రులమగు మేమోతయు సంతసించుచున్నాము. ఆదినారాయణయ్యగారు స్వతంత్రాభిప్రాయములు కలవారయ్యును మన ప్రభుత్వాధికారులకు సమ్మాననీయులై యుండుట ప్రభుత్వాధికారుల యాదార్యమును మాత్రమే గాక ఆదినారాయణయ్యగారి వివేకమును న్యాయబుద్ధినికూడ చాటుచున్నది. ఆదినారాయణయ్యగారి పరిశ్రమచే మద్రాసు నగరపాలక సంఘము మేలు సందుగాక యనియు వారికిని వారి మాతృభూమికిని మహాయశము చేకూరుగాక యనియు కోరుచున్నాము.

ఇదివరకొక సంచికలో ఆంధ్రులకొక క్లబ్బు అను కీర్తికక్రింద మావిలేఖకు లొక్కరు వ్రాసిన జాబు ప్రకటించితిమి. పరస్పరము కలిసికొనుట కవకాశములు లేనియెడల సంఘబలము కలుగనేరదు. మన కీనగరమున జరుగవలసిన పని యెంతోకలదు. కావున క్లబ్బు ఆత్యవసరమనుట పేరుగా వర్ణింపదగిన పనిలేదు. ప్రముఖులు కలిసి ఈవిషయము నాలోచించుటకు ప్రయత్నించిన బాగుండునని హెచ్చరించుచున్నాము.

ఐరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు

కామన్సు మహాసభ.

ఆస్ట్రియన్ గారి తీర్మానము.

లండను ఫిబ్రవరి 3:—పార్లమెంటు మొదటగానుండి ఇటీవల చనిపోయిన ఇంగ్లండు వర్తమానిని మెచ్చుకొనుచు మాట్లాడిన తరువాత ఆస్ట్రియన్ గారు కామన్సు సభవారు తమ కాలమునంతట గవర్నమెంటు వ్యవహారములకు వినియోగించిన పనిని యుండును. అది ఈ క్రింది తీర్మానమును సభితుల యెదుట పెట్టిరి:—“మనమునకై సామర్థ్యమును నన్నిటిని యుద్ధ విషయముల నాలోచించుటకు ఉపయోగించినవారే. ఈ ఆలోచన ముందు ఇంగ్లండు విషయమును తలపెట్టెదము. ఈ సమయములో మనము వివాద గ్రస్తములగు కాసములను చేయుచుండు పక్షమున ప్రజలకు ఆ గ్రహము కలుగును. కాబట్టి గవర్నమెంటువారు యుద్ధమును సాగించుటకు అవసరమైన కాసములను మట్టుకే ఉపయోగించుదురు.

జోసరులా

నేను ఇందుకు అంగీకరించినాను. ప్రస్తుతమునకై సందర్భములనుబట్టి ఆస్ట్రియన్ గారు చెప్పినది సహేతుకముగ నున్నది. ఫ్రెంచిగవర్నమెంటువారు కెనడా గవర్నమెంటువారును ప్రత్యేకము యుద్ధవిషయములను ఆలోచించుటకు పార్లమెంటును చేసిన లాగుననే మిత్రులూడ చేయుచున్నారు. కాబట్టి మిత్ర ఉపాదించు విషయములకు నేను ఎదురు మాట్లాడను.

మాది నిషేధించవలసిన అవసరము లేకపోవుట

లండను ఫిబ్రవరి 4:—నిన్న కామన్సు సభలో జే. డి. రీసుగారి ప్రక్షేప ఈ క్రిందివిషయము యిచ్చిరి:—జర్మనీవారి యుద్ధవనరులకు కావలసిన మాది జర్మనీలో నున్నదని ఇంగ్లీషు గవర్నమెంటు వారికి నమ్మచు న్నారని కాబట్టి మాది యెగురుతున్నది నిషేధించుట అవసరమని నమ్మచున్నారు. మాదివ్యాపారముచేయు దేశములు యింక చాల గలవు. యిప్పుడు వానిని గురించి మాట్లాడవలసిన అవసరములేదు. అని లెన్సెంటుగారు జవాబుచెప్పిరి.

ఉద్యోగములకు మార్పులు.

లండను ఫిబ్రవరి 3:—లాంకాష్టర్ డిప్యూటీ మాస్టరుమాన్ గారి బయలుమాంటాగుగారిని నియమించిరి. సెనెట్ వారంకు వర్తమానిని హోము ఆఫీసు అండరు సెక్రటరీగ నియమించిరి. వాల్టరుగారిని, బెక్ గారిని ప్రెజిడెన్సీ యర్ లాడ్స్ గా నియమించిరి. ఆకా:నుగారిని ప్రెజిడెంట్ ఫి నాన్ పియల్ సెక్రటరీగను నియమించిరి.

కిచనరుగారి నూతనగృహము.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—“నూత్న-హౌసు” అను రాజమందిరమును కిచనరు ప్రభువుగారు తాత్కాలికముగ నివసించుటకు వార్షిక ప్రకరణముగా యిచ్చిరి.

స్ట్రీగాడి రాజదర్శనము.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—లెన్. అడ్మిరల్ సర్ జెంట్ల స్ట్రీగారు నేడు బర్మింగ్ హాము రాజమందిరములో రెండు గంటలసేపు రాజుగారితో మాట్లాడిరి.

ప్రాస్తు

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

లండను ఫిబ్రవరి 3:—పొర్చుగల్ - పరాసు అధికారులు నేటి మధ్యాహ్నము యిట్లు ప్రకటించిరి:—వెర్న సమాపమున పరాసు సైనికులు కొంచెము ముందుకు పోవుచున్నారు. జర్మనీ సైనికుల మేము పడినప్పుడు తిరిగివారు మామీదపడిరి. కాని జర్మనులు వెనుకకు గొట్టివేయబడిరి. కొంతమంది జర్మనులైన కులనుకూడ ఖయదీలుగ పట్టుకొంటిమి. బాగ్ లెల్లింగర్ జర్మనులు మట్టుడించిరి కాని వెనుకకు నెట్టివేయబడినారు.

మందపడవలు.

ఎవరికట్టవలెనకు వైన ఆంధ్రులనదిలో జర్మనులు మందపడవలనుపంపిరి. కాని, ఇవి ప్రేరేపము కలిగించక మునుపే పరాసువారు వీరిని అణిచెనెరి.

పరాసు ఫిరంగులు

ఎయిసు ప్రాంతములో మన ఫిరంగులు బాగుగా పనిచేసినవి.

జర్మనులను వెనుకకు నెట్టివేయటం

లండను ఫిబ్రవరి 4:—నిన్న రాత్రి యిట్లు ప్రకటించబడినది:—

వెర్నకు పడమట పరాసు సైనికులు మాడుసారులను, మెస్సిల్-వెను-హర్నసులోను, మాన్ జెనుకు ఉత్తరమునను జర్మనులు మమ్మును మట్టుడించినప్పుడు వెనుకకు గొట్టివేయబడిరి. ఇంకకంటె మేరుసంగ తేమయు జరుగలేదు. ఆగ్లోనులో బాగ్ లెల్లిమీద మంగళవారమురాత్రి జర్మనులు పడిరికాని, వెనుకకు నెట్టుబడిరి.

రువ్య

రువ్యను అధికారుల ప్రకటన

లండను ఫిబ్రవరి 3:—రువ్యను అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:—విస్సులానది కుడికట్టమీద తమ పోరాటములు జరుగుచున్నవి. విస్సులానది యెడమకట్టమీద సెంప్రి గామము లోని జర్మనులను తిరిగి పట్టుకొంటిమి. బోర్డుముఖ, గొమ్మి, బోలిమోఫలయొద్ద యుద్ధము జరుగుచున్నది. జర్మను సేవకు 14 రెజిమెంటు సాహాయ్యముగ వచ్చిరి. మరల సెన్సియో ఫిరంగులు వచ్చినవి. ఇందులకు అత్యుత్తములు ఫిరంగులను పెట్టికొట్టుచున్నారు.

జర్మనులను వెనుకకు నెట్టివేయటం

గొమ్మియొద్ద సంగ్రామము తిరిగి జరిగింది. ఇక్కడ బాహా బాహి పోరాడి, జర్మనులను వెనుకకు నెట్టితిమి. జర్మనులకు విపరీతముగ నష్టము కలిగినది.

కార్పెలియా యుద్ధము.

కార్పెలియాలో యుద్ధము క్రమ క్రమముగ తీవ్రముగ చున్నది.

రువ్యను వైమానికులు బాంబులు వేయటం.

ఫిబ్రవరి 2వ తేదీన, రువ్యను వైమానికులు, రావా, రెజె సైను, బాగోరిసులలో, జర్మను రిజర్వు సైనికులను రైలుకే బండ్లమీద బాంబులు వేసిరి.

నై బేరియాలోని జర్మనీ ఆస్ట్రియా ఖయదీలు.

లండను ఫిబ్రవరి 3:—ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల దొరతనమువారికి రువ్యవారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:—నై బేరియాలోని జర్మనీ ఆస్ట్రియా ఖయదీలకు రువ్యను సైనికాధికారులే అవరోపదార్థములు, సామగ్రి, వస్తువులున్నగు నవి పంచిపెట్టవలెను. ఈ యధికారము వీరికి సహాయముచేయదలచిన విదేశీయుల కియ్యబడదు.

పీకింగు పట్టణమునుండి కొందరు ఆమెరికా దేశీయులు

వీరికి సాహాయ్యము చేయుటకు బయలుదేరిరి.

రషియనుల విజయము.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—రషియను సేనలు కార్పాతి యను కొండలను దాటి హంగరీ దేశమునందలి విలానుగుపచ్చికబయళ్ల గుండ ముందుకుపోవుచున్న వస్తువాస్తవచ్చిరందున రషియా వారికి మొన్న కలిగినవిజయము నిజమని తెలుచున్నది.

రషియా-జర్మనీల యుద్ధము

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 4:—పయిసరు ప్రతీక లండను విలేజిరి యీ తెలిగ్రామును పంపెను:—హంగరీ దేశమునందలి అగ్నేయ దిక్కుగ జర్మనులు సేనలను పంపుచున్నారు. గదా తిరిగి సర్వీయావై దండెత్తుటకు అట్లుచేయుచున్నారని యిదివరకు అందరు అభిప్రాయపడిరి కాని అది అట్లుకాదు. బహుశా రొమినియావై దండెత్తుటకో లేక రొమినియాను భయపెట్టుటకో ఆవైపుకు వెళ్లుచున్నారని యిప్పుడు లండను లో అందరు అనుకొనుచున్నారు.

ఫిరంగుల యుద్ధము

ఆస్ట్రియా జర్మను సేనలు ఒక సమాఖ్యను, సర్వీయావైపున యున్న డామ్యుబునది ఒడువనకు వర్తమానిని కాలిఫోర్నియా కోమునండి నేను మార్చింగు పోవు ప్రతీకకు డిల్లిగ్రాము వచ్చినది.

సర్వీయావై దండెత్తుట ముగియబడినది.

జర్మను సేనలు బుకోవి నాట్ల వేసినవి. నేవు, డ్రీనానను బుపాంగి వరదవచ్చినందున సర్వీయావై దండెత్తుటకు ఓలు లేదు. నిషేధమునుండి, మిలానుకు డిల్లిగ్రాము వచ్చినది.

ఆస్ట్రియా.

ఆస్ట్రియా వారి కొత్త సేన.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—ఆస్ట్రియా దొరతనమువారు ఇదివరకు పంపిన సేనలుగాక యింకొక సేనను సామ్రాజ్యసాహాయ్యమునకు పంపిరి, ఈ సేన ఈజిప్టు చేరినది.

బెలియము

ఈ సరువద్ద యుద్ధము.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—ఈ సరుకాబువద్ద యుద్ధము ఘోరముగ జరుగుచున్నది. వెస్టెయెండువద్ద యిరుకట్టల సేనలు సన్నీలతో పాడుచుకొని తీవ్రమగు యుద్ధము చేయుచున్నవి. జర్మనీవారు బెలియము సేనలను వెర్న కారదోలనలెనని ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్నము సాగలేదు. జర్మను సేనలో చాలమంది చనిపోయిరి. వెస్టెయెండువద్ద వెర్న జర్మను పటాలములు బ్రూకెన్ చేరినవి. బ్రిటిషు యుద్ధనావలు బుధవారము నాటి పగలంతా వెస్టెయెండు వద్ద నున్న సేనలవై విరామములేకుండ ఫిరంగులను కాలిచుండెను. ఇంకొకవద్ద తీవ్రముగ పోరు జరిగినది. వెస్టెయెండు జర్మనులకు లనేకమంది రౌబర్సు, కోర్పొయిలకు చేరిరి. అని హాంబుర్గు ప్రకటన వ్రాయుచున్నది.

అమెరికా

వం తెనను ధ్వంసము చేయ నొచుట

వాషింగ్టను ఫిబ్రవరి 4:—మానవులను నాశనము చేయుటకు యత్నించినందున వానహారను అను నతనిని, మరియొక రాష్ట్రమునకు పంపి విచారణ చేయుటకు సర్ సిసిలు స్పీంగురై నుగారు దరఖాస్తు చేసిరి. వారను రక్షించవలసినదని కోరుట.

తనను విచారించుటకు మరియొక రాష్ట్రమునకు పంపవద్దని వానహారను, కాంటు బెర్నీ స్ట్రీను గాక విభావనను పంపుకో నెను. సివిలు స్పీంగురై ఆమెరికాలో వాంగ్మయరాయ బారిగను, బెర్నీ స్ట్రీను గారు జర్మను రాయబారిగను పనిచేయుచున్నారు.

సముద్రవిమానములను విక్రయించుట.

వాషింగ్టను ఫిబ్రవరి 4:—ఆమెరికావారు కొన్ని సమద్రవిమానములను అమ్మదలచి వారు ఇట్లు చేసినయెడల ఆమెరికావారి తాత్కాల్యమునకు సంగముకలుగునని జర్మనీవారు తమ యసమృతమును తెల్లడించగా, సముద్రవిమానములు యుద్ధపరికరములని జర్మనుల యభిప్రాయముతో తా మేకీభవించుట లేదని, బెర్నసుగారు సమాధాన మిచ్చిరి.

అమెరికా ఆహారపదార్థముల యెగుమతి.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—ఆహారపదార్థములను తీసికొని వచ్చుచున్న స్టీమురులను పట్టుకొని ఆహారపదార్థములను లాగి కొనవలసినదని ఇటీవల జర్మనీవారు ఉత్తరువును జారీచేసినందున యికముందు ఆహారపదార్థముల యెగుమతి యుద్ధకాసము ప్రకారము పనికిరాదని ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. విల్-హెల్మూ అను స్టీమురు ఆహారపదార్థములను వేసికొని ఆమెరికా రేవులనుండి వెళ్ళిపోయిన తరువాత జర్మనీవారి ఉత్తరువు వుట్టినది. కాబట్టి యీ స్టీమురులోని పదార్థములను ఇంగ్లీషువారు కొని స్టీమురును వదలివేతురు. ఇకముందు పంపుపక్షమున ప్రమరును, సరకును ఇంగ్లీషువారు స్వాధీనపరచుకొందురు. ఇందుకు ఆమెరికా వారికి ప్రతిఫలము కూడ యియ్యదు. అను నీవిషయమును లండనులోని ఆమెరికను రాయబారిగారు డాక్టరు పేజిగారు ఆమెరికను గవర్నమెంటుకు తెలిపినట్లు ప్రతీకలలో ప్రచురింపబడినది.

అమెరికాలోని జర్మనులు.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 4:—మొన్న రోస్టెబర్గ్ ప్రభువుగారు ఇంగ్లాండులో ప్రసంగించుచు ఇట్లనిరి. బ్రెషియా దేశము జర్మనీయును వేద్యయేనుగునుతో నొచున్న మావట్టిహానలెయున్నది. ఈలాగుననే ఆమెరికాలోని జర్మనులు ఆమెరికాను తోలవలెనని కోరుచున్నారు. నేనువచ్చిన డిల్లిగ్రామును ఒట్టిమాడగా ఆమెరికాలోని రైతుల జ్యోతులు దమదమ అభిమానము మాపనివారికి కట్టను యియ్యరుని భయపెట్టుచున్నట్లు తెలియవచ్చినది.

“నూయార్క్ టైమ్స్”

అమెరికాలో జర్మనులు ఇటుచేయటం అమెరికాకున్న హామగున్న దేశమునకు చేయవలసినది. అమెరికను దొరలనుచేత తామును విరుద్ధములగు నమలను చేయించుట. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనిది.

“నూయార్క్ టైమ్స్”

ఈ ప్రతికూడ జర్మనీవారిచర్యను ఖండించినది.

కేసెడా.

కేసెడాలో కొంత సేనలు.

లాహారు ఫిబ్రవరి 4:—లాహారు మొదటపంపిన సేనకన్న రెండవసారి పంపుటకు సిద్ధమవుతున్న సేనను బహుభాగుల తిరస్కరించినారు. మూడవ సేనకూడ తిరస్కరించేయవచ్చును.

ఉద్యోగము

లండను ఫిబ్రవరి 4:—ఇంగ్లీషు లోకాలయమునకు కార్యదర్శిగా నియమింపబడినది.

జర్మనీ

జర్మను డిప్లొమెట్లు

రుష్యావారి సమక్షమున

లండను ఫిబ్రవరి 4:—రష్యావారి డిప్లొమెట్లు తెలియజేయుచున్నారు:—డిప్లొమెట్లు చేయునందలి, మోషు అగ్రమున కాల రుష్యావారి సమక్షమున జర్మను డిప్లొమెట్లు వొకదానిని మంచిచేసినది.

జర్మనీవారి దురాగతములు.

ఆనుప్రతివాదను ధ్వంసముచేయు ప్రయత్నము.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—ఇంగ్లాండుదేశపు నాకాదళసంఘమునకు సహాయ కార్యదర్శియగు మేక్స్ మరాగారు కామన్స్ సభలో ఇట్లు చెప్పెను:—జర్మనీవారి నబంబెరైన ఒకటి “అన్వారియాన్” అను ఇంగ్లీషు ఆనుప్రతివాదమీద టూర్నెడో గొట్టమును వదిలినదని నాకాధికారులకు జిల్లిగ్రాము వచ్చినది. అన్వారియాన్ ఆనుప్రతివాదమున తెలుపుటకు ఆకేకగుర్లులు గలవు. తెల్లరంగు వేయబడినది. రెడ్డిగ్రామున చీకటి లాహూడ కనుపడుటలు మును దీక్షలు తెలియన్నవి. ఇది ఆనుప్రతివాదము యొద్దములో దిగిన దేశములన్నిటికి తెలుపబడినది. 1907 నాగో హేనుపట్టణములో అన్ని దేశముల వారు చేసికొనిన మరతుల ప్రకారము దీనిని ముట్టుకొనుటకు వీలులేదు. 1907 వ సంవత్సరపు ఖరారు మీద మొదటి చేరాలు జర్మనీ చక్రవర్తియగు కైజరుగారిది. ఇవన్నియు పాటింపక ఆనుప్రతివాదను ధ్వంసముచేయవలెనని టూర్నెడో గొట్టమును వదిలించు చూడగా బుద్ధిపూర్వకముగ చేసినట్లు తోచుచున్నది. ఈ ఘోరము బుద్ధిపూర్వకముగ చేసినదని నాగరక ప్రపంచమునకు మేము వేరుగ చెప్పు నక్కరలేదు.

ఫ్రెంచివారి రిపోర్టు.

పార్లమెంట్:—నిన్న సాయంత్రము 5-గంటలవరకు సోదరు పట్టణమునకు 15 మైళ్ళ దూరమున ఈకాన్స్టాన్టమునకు ఉత్తరముగా బ్రిటీషు ఆనుప్రతివాదము “అన్వారియాన్” మీద జర్మనులు సబ్ మెరైను టూర్నెడో గొట్టమును వదిలి హేనుపట్టణం చేసికొని సుధిర్మలకు ధంగము కలిగించినది. దైవతమున టూర్నెడో గొట్టమునావకు తగలలేదు.

జర్మనీవారికి వచ్చిన వార్త

ఫిల్లీ ఫిబ్రవరి 4:—“అన్వారియాన్” అను బ్రిటీషు ఆనుప్రతివాద హేనుపట్టణం తీర్మానమును అనుసరించి రంగుచేసికొని అవసరము గుర్తులను కలిగియున్న జర్మను నబంబెరైన దానిమీద టూర్నెడో ను వదిలి ధ్వంసముచేయు ప్రయత్నించినది. హేనుపట్టణంపై జర్మనీ కూడ చేరాలచేసినట్లున్నది.

రొట్టెల దుకాణములు.

లండను ఫిబ్రవరి 2:—రొట్టెల దుకాణములలో గం దరగోళములు జరుగుతున్నట్లు తెలియవలసిన సంగతులు వారు 1200 మంది పెయిలుకాని సైనికుల నియమించిరి. బెర్లిన్లో 100 రొట్టెలదుకాణములు మూసివేయబడినవి అని బెర్లిన్ లో వార్తలు ప్రతిక సమవుచ్చున్నది.

దొరతనమువారి తోర్పులు.

లాహారు ఫిబ్రవరి 4:—లాహారువారు దొరతనమునను ఎట్టచీట్టు పంచివెట్టెదరు. అట్టి ప్రకారము ఎవ

రికి ఎంత రొట్టెలదుకాణమున అంతదాన్ని ప్రయత్నముకొనక ఉచితముగానే యిత్తురు అని వార్తలు వచ్చినందు మీటింగ్ కేట్ ప్రతిక లండను విలేజ్ తెలిపినారు.

జర్మనుక్రాసరును ముంచుట.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—“అన్వారియాన్” అను అన్వారియాన్ దొరతనమువారి క్రూరు వెటగోళియవద్ద ఒక జర్మను క్రూసరును ముంచినది.

కళానులను రక్షించుట

లండను ఫిబ్రవరి 4:—ఒక జర్మను క్రూసరును, “అన్వారియాన్” అను అన్వారియాన్ దొరతనము ముంచినదని తెలిపివచ్చినదా దీక్షా కళానులను తీసికొనవచ్చు ఫాక్ ల్యాండు దీవులలోనిది.

జర్మను నాకాదళమువారి ప్రకటన

నావలు ప్రయాణము చేయరాదు.

లండను ఫిబ్రవరి 4:—ఇంగ్లీషు ఫాక్ లో వర్తక నావలు ప్రయాణము చేయరాదు. చేసిన ప్రయత్నము మోసము కలుగును, అని జర్మను నాకాదళము ముందుగా తెలిపి దీనికి తాటస్థ్యదేశముల ప్రతికూ ఆనుప్రతివాదమున్నది.

దక్షిణ పుత్తెకల్.

జర్మనీవారి చర్య అంతర్జాతీయ ధర్మములకు మానవ ధర్మమునకు విరుద్ధముగ నున్నందున జర్మనీవారు ఉత్తరపును యిచ్చుటకు కారణమేమో చాలదు దొరతనమువారు సంజాయిషీని ఆడుగుదురు అని “హాండెల్ మలాడ్” అను దచ్చి ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

“తెలుపుతెలుక”

ఇంగ్లీషు నాకాధికారులు జర్మనీవారి తెలియజేటకు భయపడి సేనలను యుద్ధస్థానమునకిరిసికొనిపోవు నావలను రక్షించుటకు వారియుద్ధనావలన్నీటిని ఇంగ్లీషు ఫాక్ లో యుంచుటలు చేయవలెననియు అప్పుడు తాము సురక్షితముగ వై ఇంగ్లీషు భూభాగమునందలి పట్టణములపై ఫిరంగులు కాల్చవచ్చుననియు జర్మనీవారు తెలుపుచున్నట్లున్నది ఈ చర్యను తాటస్థ్యదేశములన్నియు ఖండించవలెను.

స్వీడనుప్రతికూ.

తాటస్థ్యదేశముల వ్యాపారమునకు అంతర్జాతీయ ధర్మమునకు యీ కొత్తదాన్ని తీసికొనినందున స్వీడనుప్రతికూ ఆగ్రహపడుచున్నది అమెరికను ప్రతికూ.

జర్మనీకి ఒక్క స్నేహితుడూడ అక్కరలేదా ఏమి? జర్మను గవర్నరు మెంటెవారు తమనవ మెరైనులను వర్తకనావల మీదకువరచి ప్రపంచమును చిక్కులపాలు చేయవలెనని ఆలోచించుచున్నట్లున్నది రేపు మననావలను ఏనుము ద్రవధర్మమునో ముంచి, దానిలోని అమెరికనులను, ఏదీమిలానో దింపివెట్టయిన అమెరికను గవర్నరు మెంటె ఏమిచేయవలెనను ముచ్చకలిగించు చిక్కులను దరిద్రాపుకాన రాక ఎందుకైనను తెగించిన దేశము చేయవలసినది మరెవరు చేయగలరు? అని ఫిలడల్ఫియాపబ్లిక్ లెడ్జర్ వ్రాసినది.

పరిష్కారము.

టూర్నెడో పట్టణము.

రుష్యావారి అక్రమించుకొనుట

లండను ఫిబ్రవరి 4:—జనవరి 31 వ తేదీ బెర్లిన్ లో గారు తమ సేతో టూర్నెడో పట్టణమును ప్రవేశించి సోఫియాను, సావాలనులయొద్ద టూర్నెడో వారు పూర్వ నోడింపబడిరి. టూర్నెడో ఫిరంగులన్నియు నష్టమైపోయినవి. రెండు వందలమంది ఖయీదీలుగ పట్టుకొనబడిరి. దేబ్బలు తినివారు కూడ చాలమంది రష్యావారికి కేరీరి. వేయిమంది చనిపోయిన వారిని టూర్నెడో వారు రోరంగమునందు వదిలివెట్టిపోయిరి. కేక్కిన సైన్యములు, మా రౌన్డెపుకు పారిపోయినవి. వీరి వెంట టూర్నెడో, జర్మను రాయబారులు పోవుచున్నారు. రష్యావారి రాయబారికి నూతనముగ నిర్మించిన కేరీరి కర్తలు ధ్వంసముచేసిరి. వీరితాలూకు కేక్కిన ఆ పికి కొద్దిపాటి ప్రము కలిగినది.

ప్రజలసంతోషము.

రష్యావారు తిరిగి పట్టణములో ప్రవేశించివచ్చుదు, ప్రజల కేదెయి బరువుపోయినట్లు కనబడినది. అర్మీనియా చర్యలలో రష్యావారు చేసిన సాహాయ్యమునకు దేవుని ప్రార్థించిరి.

టూర్నెడోవారి సూచన.

టూర్నెడో సూచన ముందు ముందుగా రుష్యావారు పటాలమొకటి కొండలోవనుదాటి టూర్నెడోవారి సన్నీలతో గాడిచి గోమ్ముతను గ్రామములో జొరబడి సైనికాధికారుల తోను, 350 మంది సోల్దతులతోను టూర్నెడోవారి 18 వ డివిజనును పట్టుకొనిరి. దీనికి సేనానియగు మహమ్మదు ఫెట్టిచేగారు కూడ పట్టుకొనబడిరి.

ప్రజలు ఉర్రేలులు.

టూర్నెడో పట్టణమును తురుములు దొరికినది, బహు దురు నిష్ఠులుటించి నాశముచేసిరి. తమకు సహాయములు మన్నుగు వారిని నష్టము చేయటకు సహాయించినందున వీరు చాలమంది రుష్యావారులను ఉర్రేలుచేసిరి.

కర్తల దౌర్జన్యము

టూర్నెడో సేతోనున్న కర్తలు చాల దౌర్జన్యములుచేసిరి. సేననుండి పారిపోయినవారు.

టూర్నెడో సేననుండి దొంగతనముగ పారిపోయి వచ్చిన సైనికులిట్లు చెప్పుచున్నారు:—మాకు ఆరుదినములకు మాత్రము సుపము ఆ హార పదార్థములున్నవి. సైనికులను కత్తులతో కొట్టి జర్మను యుద్ధాంగులు యుద్ధరంగమున ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రయత్నించెను.

అర్మీనియా

అర్మీనియాయువరాజును చంపినవారిని ఉరిదీయుట.

అస్సెనర్ డాక్ ఫిబ్రవరి 4:—అర్మీనియా యువరాజును అయిన భార్యను చంపుటకు ప్రయత్నించిన ముగ్గిరిని సెరా జెవోనగరములో ఉరిదీసిరి. యువరాజును చేతులార చంపిన (ప్రీవీజ్ అనువానికి 20 సంవత్సరముల వైద్యునిని. యా వయస్సును యితిని ఉరిదీయుటకు వీలులేదు.

నక్షాట్రప్రకా.

దక్షిణాఫ్రికా తిరుగబాటు

వీరు లొంగిపోవుట

లండను ఫిబ్రవరి 4:—టూర్నెడో-మారిటు నాయకత్వముక్రింద తిరుగబాటుచేసిన వారిలో 4 గురు ఉద్యోగులును, నూరుగురు బర్దలును కాక్స్ మున్దగర్ దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వాధికారులకు లొంగిపోయిరి. కొద్దికోజులలో నింకను చాలమంది లొంగిపోవచ్చును. కెంపుగారిలో 50 మందికూడ లొంగిపోయిరి.

వివరములు

టూర్నెడో ఫిబ్రవరి 4:—టూర్నెడో నాయకుండి యొక్రింద సమాచారము వచ్చింది. కెంపుగారి నాయకత్వము క్రిందనున్న వారిలో 48 ఉద్యోగులును 480 మంది బర్దలును లొంగిపోయిరి తిరుగబాటుచేసిన చాలమంది నేటిరాత్రి ఉపి గొట్టలో లొంగిపోవచ్చును.

దక్షిణాఫ్రికా సామర్యము

శ్రీ సీతారామ ముదిరము నూజవీడు. (నూజవీడు స్వయంవిలేఖను యొద్దనుండి) నూజవీడు ఫిబ్రవరి 5:—తెలప్రాలు జమిందారుగా రొంగున స్థలమునందు చందాలను వసూలుచేసి నూరి సీతారామయ్య గారు కట్టించిన శ్రీ సీతారామముదిరమునకు నిన్నటి రోజున కపిలేశ్వరపురము జమిందారుగారు ప్రారంభోత్సవముచేసిరి. గర్భగుడిలో సీతారామ విగ్రహముల ప్రతిష్ఠింపబడినవి. ఈ గ్రామములోని ప్రముఖులు ముత్యమెగల కేల ప్రోలు ఉయ్యూరు తిరువూరుకొండ జమిందారులు కూడవచ్చి యుండిరి. వెట్కెమండి దేవాలయమునకు భూదానములును ధనదానములును చేసియుండిరి. మరెవరైనా పాతకాలయను చిత్రపు సకభాండాగారమును శత్రుమున పతనమందిరముగూడ నీ ముదిరమున నేర్పరపబడును. జమిందారుల పోషణక్రింద నీ ప్రతిష్ఠాపరము జరంగజమును సువయోగకరమును కాగలను

బొంబాయి

కైస్తవ యువతీజన సంఘము. సాంస్కృతికోత్సవము బొంబాయి ఫిబ్రవరి 5:—కైస్తవ యువతీజన సంఘము వారి సాంస్కృతిక ఉత్సవమునకు బొంబాయి జమిందారులు వేల్చి గుడుడు ప్రభిష్ట అధ్యక్షులుగా వచ్చిరి. సీతారామయ్య ఆయన ఉపస్థానించినవాడు. బొంబాయి ప్రభిష్ట అంబులెస్సు సర్టిఫై కట్టులను నిర్మించిన సాంస్కృతిక రాండును ఆనాయమును వృద్ధియొక్కను, రోజురంగమునకు వేల్చిన సైనికుల భార్యలకు, పిల్లలకును, యాసంఘము వారు సహాయము చేయుచున్నట్లును వీల్చిన కన్య సాంస్కృతిక రిపోర్టులో తెలియజేసెను.

అస్సెనర్ డాక్.

బొంబాయికి వచ్చుట

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 4:—(ఫ్రాన్స్), బెల్జియము, యుద్ధరంగములలో పోరాడి దెబ్బలుతిరిగివచ్చి, యుద్ధమునకు పనికి రాకపోయినట్లయి కొంతమంది సైనికులతో బొంబాయి అస్సెనర్ డాక్ సాతాంపుటను నుండి నేడు బొంబాయి వచ్చినది. ఓడ సముద్రములో లంగరువేయబడి యున్నది. నేటిసాయం కము అలగ్ బాండా దామలలోనికి రావచ్చును. ఆ పురు సైనికులు దిగుదురు.

ఒకసవ్యాసి తీసింపబడుట.

25 రూపాయల జరిమానా.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 4 - గురుమాదక మాహానాలు స్వామిస్వామిగారు దీక్షలేమన చేయవలెనని నొక ముద్ర జాలయమును ద్వారా నిన్న 200 రూపాయల జరిమానా విధింపబడినది. కరక త్రయోకటి రై నెక్క రేఖంబడి వీరిద్దర నున్నందున 4 వ తరగతి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి నేడు 25 రూపాయల జరిమానావిధించి, ఇంటిని సోదాచేసి నవ్వుడు పోలికువాడిది దొరకినది. మద్దయి నేరము నొప్పుకొనెను.

బొంబాయి కార్పొరేషనునపు

తీర్మానము చర్య

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 4: - కార్పొరేషను పక్షమున మునిసిపలు కమిషనరు కాననభట్ల ప్రతినిధిగ నియమింపబడవలెనని తీర్మానము చేయబడినది. మునిసిపలు కమిషనరులు కాననభట్ల ప్రతినిధిగ నియమింపబడుటకు వీలుండవలయు మునిసిపలు కాననమును దొరతనమువారు నవరించుట కాలోచించుచున్నారు. కా. ఈవ్యవహారము నాలోచించుటకు యేర్పడిన కమిషనరులు ఒకవేళ నేరవహారము లోనైనను కార్పొరేషనుకు, కమిషనరును అభిప్రాయ భేదములకల్పి తగాదా లు కలుగవలెననియు అప్పుడు కార్పొరేషనుకు నష్టము కలుగవలెననియు తీసికొని అనుచుండుననియు, ఈకాననభట్లను మునిసిపలు కమిషనరుని నియోగించుటకు ఆభ్యంతరములేదని కమిషనరు తమరిహార్దలోనవాహరించిన విషయమును నవరించవలసినదని యొకతీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది. చాలనేపు చర్య జరిగినతరువాత నీసవరణకు సర్ ఫిరోజిసా మెహతాగారు క్యురేకముగ నున్న ను సభ్యులంగీకరించిరి. ఈసవరణను ప్రతిపాదించినందున మెహతాగారిపక్షము వారికి ఆశ్చర్యము కలుగుచున్నది. మెహతాగారు నొట్టన వేయించిగాని కార్పొరేషనుకు లేకపోయినది.

కరాచీ ప్రభుత్వము

కరాచీ ఫిబ్రవరి 3: - కరాచీ ప్రభుత్వము మండముగనున్నది ఎగుమతిదారులు స్త్రీమధ్య కొంత విచారించుటలేదు. సరకుల ఎగుమతుల ఏర్పాటులు కరకత ప్రభుత్వము మాత్రమే కంట్రాక్టు చేయబడినది.

కలకత్తా

స్త్రీమరులకును, సరకులకును భీమా.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 4: - స్త్రీమరులకును, సరకులకును సంబంధించిన భీమాకేసులలో కొద్దిగ మార్పు జరిగినది. అయిన, నీ మార్పు చాల ముఖ్యమైనది. గ్రేటు బ్రిటన్ లోని కేసులకు సరకులను తీసికొనిపోవుటకు ఫిబ్రవరి 1-న తేదీ నుండి 12 అకాలంకున పుచ్చుకొనుచుండిరి. లండనుకు ఉత్తరముగనున్న తూర్పుతీరమునకుపోవు సరకులకు నూటికి రూపాయ చెల్లిచవలసియుండవలసి అనాడే కలకత్తాకు లండనునండి తరలించినది. గ్రేటు బ్రిటన్ లోని యేరేవుకు వెళ్లు సరకులకై నూటికి రూపాయ పుచ్చుకొనవలసి నని నేడుతీరిగి సమాచారము వచ్చెను. ఇండియానండి గ్రేటు బ్రిటన్ కు నూటికి 2, యిజిప్టుకు 2, మార్షను 7/16 జావా, బాంకాంకు, నైగాను, హంకాంగు, మానిక, 1/4 ఉత్తర అమెరికాలోని అట్లాంటిక్ సముద్రతీరపురేవులకు 1, దక్షిణ అమెరికాలోని, పసిఫిక్ సముద్రరేవులకు 3, దక్షిణాఫ్రికా, 7/16, బ్రెయిటున్ నెల్లెమెంటులు, సింహళము 3/16, వెర్యునుగల్లు, 1 1/2, హిందూదేశపుతూర్పుతీరపురేవులనుండి బర్మాకును, రూర్పుతీరపురేవులలో నొకవానినుండి మరియొకవాని కిని, పడమడి తీరపురేవులలో నొకవానినుండి మరియొకవాని కిని 1/8 వంతున సరకు భీమాచేయించుటకు చార్జీ పుచ్చుకొనవలెనని.

కలకత్తా హైకోర్టు.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 4: - హరిసింహు నెహాలచందు అను కంపెనీవారు యాధము పానకక ప్రార్థము, జర్మనీవారి రాఫెను వెన్న అను స్త్రీమరునిపై 50 నాణెల్లను హేంబర్గు రేవుకుపంపించిరి. సరకు భీమాచేయించబడినది. ఈభీమాకంపెనీకి, మహాలేసు కంపెనీవారు ఏజెంట్లు ఇంత యాధము పానక జర్మనీవారి స్త్రీమరును అంగ్లేయుల పట్టుకొని కొల్లంబోరేవుకు తీసికొనివచ్చిరి. అంతట హరిసింహు కంపెనీవారు, తమ సరకుకు మహాలేసు కంపెనీవారినిపై దావాచేసిరి. దీనివలన యేర్పాటు చేయబడుటకు తరువాత సరకులు ఎవరివివారికియిప్పించు

నిమిత్తము స్త్రీమరు కలకత్తాకు తీసికొని రాబడినది. దావాలో కోరబడినది. లాండేలు అందు క్లౌరుకంపెనీవారి నీనియరు భాగస్వామియగు రాబర్టులయంగు ప్రూము గాల్ గారిని స్వామియూరి ఇమాముగారు మధ్యవర్తిగ నియమించిరి అమృతపు సామ్యుదాద నూటికి 2 1/2 వంతున వీరికి కమిషనును యియ్యబడును.

బర్మా

రైలువేను ప్రారంభించుట.

రంగూను ఫిబ్రవరి 5: - మారు సంస్థానములో క్రొత్తగ వేయబడిన రైలువే పనిచేయుటకు ప్రారంభించ బడినది. తరువాత ఇవాను మాచిక్ స్టేషను నుండి, మొదటిసారి ప్రయాణింపబడి, కాలావ్ స్టేషనుకు నాగ్ యంత్రాలనుగ నప్పటికి వచ్చెను. కడచిన నెలదినములనుండియు సరకుల బండ్లు నడుచుచున్నవి. జిల్లానుండి యిదివరకు యితర విధముల పంపబడుచు వచ్చిన సరకు లిప్పుడు రైలులోనే పంప బడుచున్నవట.

సర్ హెనరీ కుంగు రైలుగారు

రంగూను ఫిబ్రవరి 4: - మార్చి 15-వ తేది మొదలు సర్ హెనరీ కుంగురైలుగారు, తమమాసములు నెలవుతీసికొని వెళ్లుట కాలోచించుచున్నారు.

బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారి కొమార్తె

నివాసము నిర్మయమునకు.

బర్మా ఫిబ్రవరి 4: - బర్మా గవర్నరు మెంటు కు రెవిన్యూ కార్యదర్శి నుండి దక్షిణమున కొంతగాడిని, ఇన్స్ట్రలు ఆడముగ కన్యకును నివాసము నిర్మయమైనది. ఈ యమ బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారి యేకపుత్రిక.

విమాపరు

యాన్స్-పిలు ప్రవేశోత్సవము

ఫెమెరయ ఫిబ్రవరి 4: - ఇస్లామయా కాలేజీలోని యాన్స్-పిలు మందిరమున, సర్ హెనరీ కుంగురైలుగారు, ప్రవేశోత్సవము జరుపుచు కాలేజీ జయముకలుగుగాక యనియు, సర్ బార్డి యాన్స్-పిలుగారి ప్రోత్సాహమువలన పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రములోనియహ్మదీయవిద్యకు ప్రకాశవంతమైన భావికము కలదనియు, రాజప్రతినిధిగారు పంపించిన తంతివాక్యము చదివిరి. హెనరీ కుంగురైలు బట్టగారు యువస్వనించుచు నిట్లు చెప్పిరి: - సర్ బార్డి యాన్స్-పిలుగారు యువోగములో ప్రవేశించినమొదలు ఈరాష్ట్రములో కృషినిబాధ్యునివృద్ధి యైనది. మధ్య ఆసియాఖండమునుండి యయాభిమానమును విసిగివేసారి కైబరకను మనుదాటి హిందూదేశములో నడుగుబెట్టినవారికి మొట్టమొదట ఇస్లామి యాకాలేజీలోచన గోచరమగును. ఉద్యోగులకును దేశీయులకును, సహకారోత్సాహములపరి పూర్ణతకును, ఆంగ్లేయపరిపాలనము యొక్క సహనస్యాయములకును హిందూదేశమునొక స్ఫురణవిచ్చును నెలకొల్పుట కిదితగియున్నది. మందిరప్రారంభోత్సవమయిన తరువాత, ఆఫ్రికీలు, సర్ బార్డి యాన్స్-పిలుగారి కాలేజీయట దండవించుచేసిరి. ఈనిందు చాలసత్సాహముతో జరిగినది. సరిహద్దుల నుండియు సరిహద్దులకంతలనుండియు వచ్చిన చాలమంది మాలికులు మున్నగువారువిందుకు దయచేసిరి. కొందరు కొందరు కొండజాతులవారతమతో నొకఫిరంగినికూడ తీసికొనివచ్చి మధ్యాహ్నము యెడతెగకుండ ప్రేల్పుచుచువచ్చిరి. సర్ బార్డి యాన్స్-పిలుగారువికోపానుండితిరిగివచ్చినతోడనేకొండజాతుల వారు ఉత్సాహముతోను సంతోషముతోను, స్వాగతమిచ్చిరి.

పంజాబు

సాదరులో బందిపోటు.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 4: - ముగ్ధవారమురాత్రి అమృత సరమునకు 7 మైళ్ళదూరములో గాథా పోలిసు స్టేషనుకు సమీపమున, నొక యాన్స్-పిలు జరిగినది. 25వంది ఆయాధములు బాంబులు మున్నగువానితో బయలుదేరి సాహుకే అను వారియంటిలో, నొకబందిపోటు వేసిరి. వీరు ఎంతసామ్యు దొంగిలించుకొనిపోయినది యింకను తెలియదు. దానిమీద గ్రామములు బయటకురాగా, వీరికిని దొంగలకును పోరాటముజరిగి ఒక్కగ్రామస్థుడు చనిపోయెను. 4రకు దెబ్బలుతిగిలినవి. దొంగలలో కొకడుచనిపోయినాడు.

లాహోరులో వర్షము

లాహోరు ఫిబ్రవరి 4: - రెండుమాసములను ముఖ్యముపట్టి, బుధవారము సాయంత్రము తుపానుకొండ దిగి, రాత్రి 7 గంటకు వర్షము కురిసినవారంభించినది. రాత్రియంతయు వర్షించినది. నెడొకను వర్షము కురియుచునేయున్నది.

అలహాబాదు

మిల్లాంగులో

గోరచారస్థానము.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 4: - మిల్లాంగులో గోరచారస్థానము నేర్పరులుటకు త్రొక్కినొసంగబడినది.

పన్నా మహారాజుగారి వట్టాభిషేకము

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 4: - మహేంద్ర మహారాజు యాదవేంద్ర సింగుగారిని సింహాసన వాసీయలన చేయుటకు ఫిబ్రవరి 2-వ తేదీ మధ్య హిందూస్థానమున ప్రభుత్వాధికారి యగు భోసనకలుగారు పన్నా కేగిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల నివిలు సర్వీసు

సంఘమువారి చురదాటు

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 4: - ఈసంఘమువారు విందును మానుటవలన సమహాధిపతులలో లాంఛుడేను ప్రత్యిగారి నిధికి నన్నూరు పానులను, బెలిజియము నిధికి నూరుపానులను పంపి.

అలహాబాదులో వర్షము

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 4: - కడచినరాత్రి యిక్కడ బాగుగా వర్షించినది ఇంకను మధ్యాయమున నున్నది.

డిల్లీ

వైస్రాయిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు

డిల్లీ ఫిబ్రవరి 4: - స్థేలు నెహ్రూగారు ఈక్రింది వార్తలను పంపిరి: - గిజెన్ చీఫ్ డిప్యూటీ సేనలకు విజయము కలిగినదని ప్రెంచి దొరలమువారు పకటించిరి. గిజెన్ చీఫ్ డిప్యూటీ మొదట జర్మనీవారు నేతలను వెనుకకు తమి వారు ఆక్రమించుకొనియున్న స్థలము లాగిరిరి. పోగొట్టుకొనిన స్థలముల తిరిగి సంపాదించుటయే గాక మన సేన జర్మనీవారి కందకములనుకూడ లాగిరిరినది.

రషియావైపు యుద్ధము

విన్సులానికి క్రిందవైపున, థారన్ వద్దను యుద్ధము తీవ్రముగ సాగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. జర్మనులు లిస్సె వైపుకు ముందు ముందుకు వచ్చుచున్నారు కాని, వారిని రషియాను సేన వెనుకకుకొట్టివేసినది. రషియాను గుత్తుపుదళము చాల ఉత్తరమునకు వెళ్లినది. ఇచ్చటికన్యవహారము నానాటికి తీవ్రమగుచున్నది. ఇప్పుడు జరుగుచున్న యుద్ధము అంకురావణగ నున్నది. జర్మనీవారు సోపాజు, స్క్రీన్ నీవీల మధ్య నున్న రషియాను సేనలవై హతాత్మకపడిరి. రషియాను సేనలను ప్రదేశము నుండి రెండు రైలుకోసు వార్సాకు వెళ్లుచున్నది. జర్మనులకు పోల్యాండులోకలిగిన గొప్ప విజయములలో యిది యొకటి. ఏలనగా: వారు గొప్ప సేనను గుంపుగచేర్చి, తీవ్రముగ ఫిరంగులను సాహాయ్యముచేసి కొనివచ్చి రషియాను సేనలవైదరి. రెండుమైళ్ల దూరపురమున్న రషియావారి మొదటివర్గ కందకములను పట్టుకొనిరి. తరువాత రషియాను జర్మనీవారివైదరి తీవ్రముగ పోరాడిపోగొట్టి కొనిన కందకములలో చాల్లగముతిరిగి సంపాదించుకొనిరి. కొదికందకములు ఇంకను జర్మనీవారి చేతిలోనున్నవి దీనిని బట్టిమాడగా ఒక్కపర్వతసామ్యు లేలచున్నది. ఏదియనగా, జర్మనులు గుంపులుగచేరి, తమవర్గమును ఫిరంగులనుగొనితిని ఉపయోగించి ఒక్క ప్రదేశములోనున్న రషియానుల వైపడినను, రషియావారు ముల్లమగ ఒడింపబడరని జర్మనీవారు గ్రహించుట. జర్మను సేనల వివేకవత్తుముకలిగి. ఒక్క గుంపుచావచ్చిన జర్మను సేనలరషియావారు విశ్రాంతిలేకుండ ఫిరంగులను కాల్పుటవలనను, రషియాను యిదివరకు తమవర్గమును ఫిరంగులు గాక మరిఫిరంగులు లేవుటవలన, యాఫిరంగులు జర్మనీవారివద్దనున్న మేలరకము ఫిరంగులతో సరితూగగలిగినందునను, జర్మను సేనకు గొప్పవత్తుము కలిగినది.

ముందుకువచ్చుచున్న రషియాను సేనను ఆపుటకు ఆస్త్రియా వారు కొత్తసేనలను తెచ్చినను రషియాను సేనలు కార్పాతి యను కొండలలో ముందు ముందుకు వెళ్లుచునే యున్నవి. కార్పాతియను కొండలవద్ద రషియానులకు ఖయదీలుగ చిక్కిన సైనికులలో జర్మనీవారు కూడ కలరు. ఆస్త్రియా వారు యూజ్ కనుమవైపునను ముందు ముందుకు వచ్చుచుండిరి. రషియానులు వారిని రాకుండచేసినట్లున్నది.

ఇటలీ ముఖ్యమంత్రి.

ఇటలీ ముఖ్యమంత్రియగు, గియోలిట్టిగారు ఒకస్నేహితునికి ఇట్లు వ్రాసిరి: - యుద్ధము గొప్ప దురదృష్టము. దేశముయొక్క గౌరవమునకు, లాభమునకు మోసమునయ్యటకు సిద్ధమైనప్పుడే, యుద్ధములో దిగవలెను. అంతేకాని మరియొకదేశమునందుగల అభిమానమువలన యుద్ధములో దిగరాదు. యుద్ధములో తప్పుక దిగవలసినవచ్చినప్పుడు దిగుటకు సన్నసిద్ధముగ నున్నాను. ప్రస్తుతపు యుద్ధమువలన ఏదైన కొంచెము లాభముకలిగిన కలుగవచ్చును.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTER'S AGENCY).

THE GREAT
EUROPEAN WAR.
WAR NEWS.

GREAT BRITAIN.

German Admiralty's Warning.
Indignant Protests.

LONDON, February 4.

There is an outburst of indignation in the neutral press at the German Admiralty's warning to ships navigating in the Channel.

Dutch paper "Handelshald" hopes that the Dutch Government will demand an explanation for the measure which appears to be contrary to the International law and humanity. It urges that all neutral countries should join in the protest.

The "Tyd" believes that the German threats are intended to induce the British Admiralty to concentrate a big fleet in the Channel for protection of transports, and thus give Germany an opportunity of raid on the English coast towns. The Swedish press is indignant at the fresh blow to the Commercial liberty of the neutrals, which is described by it as the latest example of the German 'sic volo sic gubeo'.

The Philadelphia "Public Ledger" asks "Does Germany want any friends?" It says that the Government in Berlin is apparently willing to risk most serious International complications by submarine attacks on merchantmen, and asks what Washington would say if American citizens were set adrift far from land. It concludes by saying that only the nation in desperate plight would dream of thus creating a situation full of perils for itself.

The House of Commons.

Mr. Asquith's Speech.

LONDON, February 3.

In the House of Commons Mr. Asquith, after paying a warm tribute to the late Mr. Illingworth, moved a resolution appropriating the whole time of the House to the Government. He said: "All our energies must be concentrated on the war and every interest subordinated to it. It would be offensive to the good sense of the nation to proceed at such a time with controversial legislation, and the Government will only introduce measures necessary for the prosecution of the war."

Mr. Bonar Law Agrees.

Mr. Bonar Law agreed that, in the special circumstances, the proposals were reasonable, and announced that he would not oppose them as the Government intended to act similarly to the French and Canadian Governments and treat the session as a war session.

Irish Sea Free of Submarines.

Cargo Services Resumed.

LONDON, February 3.

It is believed that the Irish Sea is clear of submarines. Cargo services are being resumed. Mail services have not been interrupted.

What the Navy is Doing.

Mr. Churchill's Statement.

LONDON, February 3.

Mr. Churchill, interviewed by a representative of "Le Matin," said that so long as the Germans sheltered in their defences they would always have the advantage in small detailed encounters. "It is impossible for us to employ submarines when we cannot find a German warship, but Germany is choking and our naval pressure will not be relaxed till she sues for peace. Britain is determined to continue to the end."

Hospital Ship "Austrias" Torpedoed.

LONDON, February 3.—(7-30 P.M.)

In the House of Commons Mr. Macnamara said that the Admiralty had received a message that a submarine with the conning tower showing had fired a torpedo at the "Austrias." The latter was painted white with a green band and had red crosses illuminated. The "Austrias" was notified to the belligerents as a hospital ship and was consequently protected by the Hague Convention of 1907, the first signatory to which was the Kaiser. Mr. Macnamara added that he was certain that the civilised world needed no representations of ours to enhance the sense of horror at this wanton outrage. (Loud Cheers.)

French Naval Report.

LONDON, February 3 (9 P.M.)

A Paris naval communique says:—At five yesterday evening a German submarine, fifteen miles north-east of Havre, fired a torpedo at the British Hospital Ship "Austrias," thus violating the Hague Convention. The torpedo missed.

Secretary of State's Report.

DELHI, February 4.

The following telegram has been received from the Secretary of state by the Viceroy dated 2nd February:—A German submarine unsuccessfully attempted to torpedo the British Hospital Ship "Austrias" in the Channel, though the ship was painted and marked strictly in accordance with the Hague Convention, which Germany signed.

Contrabands.

Exclusion of Cotton.

LONDON, February 4.

In the House of Commons yesterday Mr. Tennant informed Sir G. D. Rees that authorities believed the Germany had sufficient supply of cotton for her warlike

TELEGRAMS.

purposes; therefore, to place cotton on contraband list was unnecessary. There were other interests involved which it was not desirable to touch on at present.

Inclusion of Foodstuffs

WASHINGTON:—According to the Newspapers Dr. Page, the American Ambassador in London, has informed his Government of the British Decision to treat all foodstuffs as contraband in view of the recent German decree seizing food. In case of the Wilhelmina, however, the vessel having sailed before the promulgation of German decree the cargo will be bought by Britain and the vessel released. Any future consignments however will be confiscated together with the Vessels without compensation.

FRANCE.

Paris Communique.

Further French Progress Near Perthes.

LONDON, February 3.

This afternoon's communique says that the French troops have progressed slightly near Perthes and repelled a counter-attack and made prisoners. The Germans attacked near Bagatelle but were repulsed.

German Fireboats Foiled.

Germans launched fireboats on the river Aisne above Aveluy, but the boats were stopped before they exploded.

French Artillery's Excellent Work.

Our artillery achieved excellent results in the Aisne region.

German Attacks Repulsed.

French Successes.

LONDON, February 4.

PARIS.—Last night's communique announced that there was nothing noteworthy to report except that three German attacks in Champagne west of Perthes, north of Mesnil-les-Hurlus, and north of Massiges were repulsed. A fresh German attack on Bagatelle in Argonne was repulsed on Tuesday night.

Confirmation of the Russian Successes.

LONDON, February 4.

Confirmation of the Russian successes is afforded by the report that their troops have again crossed Carpathians and are advancing on the wide front on the plain of Hungary.

DENMARK.

Russian Submarine Sinks German Destroyer.

LONDON, February 3.

PETROGRAD.—It is officially announced that a Russian submarine has sunk a German destroyer off cape Moen, Denmark.

RUSSIA.

A Russian Report.

Very Severe Fighting.

LONDON, February 3.—(9 A. M.)

The Petrograd communique says:—Engagements on the right bank of the Vistula are becoming more frequent. We carried the town of Stempie on the left of the Vistula. Fighting at Borjumeff, Goumine and Bolimoff continues. The Germans, strongly reinforced, with over fourteen regiments and masses of artillery, are firing day and night.

German Attacks Repelled.

The fighting has been particularly severe at Goumine, where we repelled attacks after a very bloody-to-hand encounter.

Enemy's Losses.

The enemy's losses were immense.

Fighting in the Carpathians.

In the Carpathians fighting is growing more intense.

Russian Aviators Bomb Reservist Trains.

It is announced that Russian aviators successfully bombarded masses of German reservist trains at Rava, Rzecece and Bognice on February 2nd.

Defeat of the Germans at the Yser front.

LONDON, February 2.

Dutch papers report stubborn fighting on the Yser and fierce bayonet fighting near Westende. The Germans tried but failed to drive the Belgians from their position. Many of the enemy were killed. Great convoys of the German wounded soldiers have arrived at Bruges. The British fleet fired all Wednesday over the front at Westende. Desperate fighting has taken place at the Ypres. Numbers of German wounded have arrived at Roubers and Courtrai.

Enemy Prisoners in Siberia.

Foreign Relief Expeditions not Allowed.

LONDON, February 3.

Russia has informed the United States that the distribution of food, money and clothing to German and Austrian prisoners in Siberia is permitted only to Russian military authorities, declining to give the privilege to foreign relief expeditions. An American expedition had started from Peking.

TURKEY.

The Russians in Tabriz.

Turks Suffer Terrible Defeat.

LONDON, February 3.—(3-9 P. M.)

General Jhernozubeff entered Tabriz on January 31st. The Turks were completely defeated at Sofian and Sayalan, losing their entire artillery and two hundred prison-

TELEGRAMS.

ers as well as many wounded. They also left a thousand dead on the field. The shattered remnants fled in the direction of Margha, accompanied by the Turkish and German Consuls. Kurds had destroyed the new building for the Russian Consulate, but other Russian property was little damaged.

Population Welcomes Russians.

The population seemed to be relieved at the Russian reoccupation of the town, and a service of thanks giving was held in the Armenian Cathedral.

Turkish Commander & Staff Captured.

PETROGRAD.—Mohammed Fethi Bey, Commander of the Turkish Thirteenth Division, has been captured with his entire staff and 350 soldiers at Gomeh near Olti by the Russian column which crossed a mountain ridge under cover of a snow storm and rushed the village at the point of the bayonet.

Turkish Outrage in Tabriz

Many Persians Hanged.

The Turks plundered Tabriz, burned the Bazaar and hanged many Persians for refusing supplies.

Appalling Atrocities of Kurds.

Hordes of Kurds who accompanied the Turks perpetrated appalling atrocities.

Turkish Deserters' Statement.

The March from Jerusalem.

Turkish deserters describe the march from Jerusalem. They say that they had only six days' provisions and were forced to buy dearly from Bedouin (sic.) German officers endeavoured to enforce discipline by striking the men with swords.

EASTERN THEATRE.

Object of new German Movements.

ALLAHABAD, February 4.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—There has been a growing belief here for some time past that the German movements in south-east Hungary reported to be in aid of a new invasion of Serbia may be really intended against or at least to threaten Rumania.

An Artillery Duel.

To-day's "Morning Post" telegram from Rome reports that the Austro-German forces opened an artillery duel between Orsova and the Serbian bank of the Danube.

Invasion of Serbia Impossible.

A Nish telegram received at Milan says that the Germans have gone to Bukovina and that the invasion of Serbia is impossible, as the Save and Drina are flooded. (Censored.)

GERMANY.

Bread in Berlin.

LABORE, February 4.

The "C. and M. Gazette" Cables:—LONDON, February 5. Yesterday's cable should read: "If every inhabitant of Berlin is entitled to a maximum of two kilograms weekly of bread and flour." It appears that bread is not sold for money but the authorities issue to each individual red stamps exchangeable for a certain quantity of bread.

AFRICA.

Australia's Second Contingent in Egypt.

LONDON, February 4.

MELBOURNE:—The second Australian contingent has arrived in Egypt.

Surrender of Rebels.

Maritz's and Kemp's Commandoes.

LONDON, February 3.—(6-45 P. M.)

PRETORIA.—Four officers and hundred burghers, part of Maritz's rebel force, surrendered at Kakamas, and more are expected in a few days. Five hundred surrendered with Kemp.

LONDON, February 4.—(7 A. M.)

A message from Pretoria dated yesterday says that the surrenders in Kemp's commando number 43 officers and 486 burghers. The message adds:—"There is reason to believe that a considerable number of the members of the defence force who rebelled will surrender at Upington tonight."

AMERICA.

"Australia" Sinks a German Cruiser.

LONDON, February 4.

BUENOS AIRES.—The cruiser "Australia" has sunk a German auxiliary cruiser, formerly a Woermann liner, off Patagonia.

Buenos Aires crew of Woermann auxiliary cruiser have been landed in Falklands.

Canadian Contingents.

LONDON, February 2.

The "Times" Toronto Correspondent says the second Canadian Contingent is more thoroughly trained than the first and the training of the third is well advanced.

German Element in America.

LONDON, February 2.

"Earl Rosebery in a speech on Saturday likened Prussia to Mahout driving the German elephant. He added that the German element in America desired similarly to drive the United States. To-day's telegrams quote the American press as protesting precisely in that spirit against the formation of German leagues claiming to control five million votes and threatening to use them against every politician refusing to subscribe to their policy which the "New York Times" defines as embroiling the country with a friendly nation and committing the Government to acts of unneutral interference. The "New

TELEGRAMS.

York Sun" declares that every counsel of honour answers with defiance and threat to drive from public life men who have courage to oppose this project. (Censored.)

Dynamite Outrage in America.

Arrested German's Statement.

LONDON, February 3.
NEW YORK.—The man arrested for dynamiting the "La Croix" bridge proves to be a German officer named Von Horn. He said that Canada is an enemy of his country and claims that he cannot be extradited for a political offence.

Extradition Applied for.

LONDON, February 4.—(6.45 P. M.)

WASHINGTON.—Sir Cecil Spring Rice has applied for the extradition of Von Horn on a charge of attempted destruction of human life.

Horn Appeals for Protection.

Von Horn has appealed to Count Bernstein for protection against extradition.

Sale of Seaplanes.

Mr. Bryan's Reply to German Protest.

LONDON, February 4.

WASHINGTON.—Replying to the German protest that the sale of American seaplanes is an unneutral act, Mr. Bryan dissents from the German view that seaplanes are war vessels.

HOLLAND.

Murderers Executed.

LONDON, February 4.

AMSTERDAM.—Three accomplices of the murderer of Archduke Franz Ferdinand have been executed at Sarajevo. Actual murderer Prinzp has been sentenced to twenty year's imprisonment. He could not be executed on ground of his youth.

GENERAL NEWS.

GREAT BRITAIN.

Maharaja of Bikanir.

LONDON, February 3.

The London "Gazette" announces that the Maharaja of Bikanir has been placed on the list of donors of St. John of Jerusalem.

Ministerial Appointments.

LONDON, February 3.

Mr. Montagu succeeds Mr. Masterman as Chancellor of the Duchy of Lancaster, and Mr. Cecil Harmsworth has been appointed Under-Secretary to the Home Office. Mr. Walter Rea and Mr. Beck are appointed Junior Lords of the Treasury. Mr. Acland has been appointed Financial Secretary to the Treasury.

Earl Kitchener's Residence.

LONDON, February 4.

The King has placed York House at the disposal of Earl Kitchener as residence.

Audience to Vice-Admiral Sturdee.

Vice-Admiral Sir Doveton Sturdee had two hours' audience at Buckingham Palace to-day.

A Posting.

LONDON, February 3.

Mr. Acland has been appointed as the Financial Secretary to the Treasury.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 3.

The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated 2nd February:—The French Government report a

British Success

at Givenchy when our troops, at first beaten back by Germans were able to regain the lost ground and progress beyond and capture some enemy trenches.

Increased Activity

from the eastern front north of Lower Vistula and Thorn is reported. The Germans are taking the offensive towards Lipno, but have been thrown back, while Russian Cavalry successfully raided further north. Evidently matters are developing here, and the present is only the preliminary in Central Poland. Germans once again made a desperate effort to rush and overwhelm the Russian positions between Sochrezew and Skiernewice, where two railways converge to Warsaw, and the Germans scored the second of the greatest successes they have yet had in Poland, attacking with great numbers in dense formation and with powerful artillery support concentrated on a decisive point. They succeeded in capturing the first line of trenches, covering two miles, till the Russians, by

A Vigorous Counter-Attack

from the neighbouring position, won back all except a small section still in German hands. The net result seems to be that the German found the

Russian Defence too Strong

even for an attack in full force wholly concentrated at one point. German losses were appalling, for Russian artillery played with deadly effect on the dense masses also subjected to maxim and rifle fire, and, according to the "Morning Post's" Petrograd correspondent, a noti-

TELEGRAMS.

ceable feature was the fact that the Russians, by bringing additional artillery were able to cope successfully with the best the Germans could produce. The Russians

Continue to Progress.

in the Carpathians in spite of fresh forces brought by Austria. Among the prisoners taken by the Russians here are also Germans. The enemy's offensive towards Uzak Pass seems definitely stopped. M. Giolitti,

The Italian Premier

writing to a friend, says:—"I regard

War as a Misfortune

which must be faced only when the country's honour and great interests demand, and never for sentimentalism towards other nations. When war is necessary, however, I am ready to face it. Possibly, and even probably, in the present condition of Europe something can be obtained."

BOMBAY.

Hospital Ship "Syria" at Bombay.

BOMBAY, February 4.

Hospital ship "Syria" arrived here to-day from Southampton with a number of wounded and invalided soldiers from England who had participated in the fighting in France and Belgium. The "Syria" is now lying in stream and may probably enter Alexandria docks this evening to land them.

GENERAL NEWS

CALCUTTA.

Marine Insurance Rates.

CALCUTTA, February 4.

Marine Insurance rates have undergone a slight but significant alteration. In February last the rates for all United Kingdom ports was three-quarter per cent. The same day a cable was received in Calcutta from the London Institute of Underwriters making the rate 1 per cent for ports on the east coast north of London. To-day another London message announced that the rate had been raised to one per cent for all United Kingdom ports. The following are the International and Indian local rates which have now reached almost a minimum. India to United Kingdom $\frac{1}{2}$ per cent, Australia $\frac{1}{2}$ per cent Mauritius $\frac{1}{16}$ per cent. Java, Bangkok, Saigon, Hongkong and Manica $\frac{1}{4}$ per cent, North America Atlantic Coast 1 per cent. North America, Pacific Coast Via China $\frac{1}{4}$ per cent, Far East $\frac{1}{4}$ per cent, South America Pacific Coast 3 per cent South Africa $\frac{1}{16}$ per cent, Straits and Ceylon 3.16 per cent. Persian Gulf and vice versa 14 per cent. From East Coast of India to ports on West Coast of India and vice versa. 3.16 per cent, from East Coast of India to Burma and vice versa. East Coast of India to Ports on East Coast of India and West Coast of India to ports on West Coast of India $\frac{1}{2}$ per cent.

A Suit in the High Court.

CALCUTTA, February 4.

At the High Court to-day before Justice Iman an application was made on behalf of Hari Sing Nehal Chand which arose out of the Proceedings in the Calcutta Prize Court in respect of the goods of the German steamer "Rappenfels". The present application was in a suit brought by Hari Sing Nehal Chand against Lloyd's underwriters of whom Messrs. Shaw Wallace and Co., are Agents for an order that a receiver be appointed to take possession of seven hundred and fifty bales of jute for sale and to hold the sale proceeds. This suit was instituted on the 17th September last against the defendants who issued insurance policies. The plaintiffs shipped in Calcutta 750 bales of jute to be carried to Hamburg on board "Raffenfels". Goods were insured against war risk. The "Raffenfels" was captured by one of His Majesty's ships taken to Colombo and condemned. The cargo of the "Raffenfels" was however sent to Calcutta for disposal and the Prize Court had ordered the Plaintiffs to get possession of their goods. His Lordship directed that Mr. Robert Laing Bruce Call, Senior Partner of Messrs. Landale and Clark be appointed receivers on a commission of two and a quarter per cent on the sale proceeds.

The Rate of the Bank of Bengal.

CALCUTTA, February 4.

The Bank of Bengal rate for the demand loans remains unchanged at six per cent.

BOMBAY.

Another Charge Against the Ascetic.

Fined Rs. 25.

BOMBAY, February 4.

Swami Guru Madan Mohanlal, the ascetic, who was yesterday sentenced to pay a fine of Rs. 200 under section 4 of the Indian Press Act by the 2nd Presidency Magistrate for keeping a printing press without declaration, was to-day produced before the 4th Presidency Magistrate on a charge of possessing sword-stick without license. During a search the police came in possession of the stick. The accused pleaded guilty and the Magistrate fined him Rs. 25.

Bombay Corporation.

Another Battle Royal.

BOMBAY, February 4.

The Bombay Corporation had another battle royal at its meeting this evening. The question at issue was whether the Municipal Commissioner should sit on the Bombay Legislative Council as representative of the Corporation. The Government proposes to amend the Municipal act to make it possible to select a Municipal Commissioner for appointment to the Council, but the Committee to which the matter was referred did not look with favour on the proposal on the ground that occasion might arise when a conflict might ensue between the Corporation and the Commissioner which might have prejudicial influence on the interests of the Corporation

TELEGRAMS.

An amendment was moved to the report of the committee that the Corporation saw no objection to the appointment of a Municipal Commissioner as a member of the Legislative Council and after a long debate the amendment was adopted in spite of the powerful opposition of Sir Pherozeshah Mehta, whose party was taken by surprise by the amendment which was moved. Sir Pherozeshah twice demanded poll but this, in no way, altered the position.

SINDH.

Karachi Freight Market Report.

KARACHI, February 4.

Our market continues quiet with but little enquiry for tonnage from exporters. There are no berth bookings to report and only one charter.

UNITED PROVINCES

ALLAHABAD, February 4.

U. P. Civil Service Subscriptions.

In connection with the United Provinces, Civil Service not giving their usual ball during the Lucknow race week, in lieu thereof they subscribed £400 to Lady Landsdownes Fund for officers and their families and £100 to Belgium Refugees Fund.

Installation of the Maharajah of Panna.

Mr. Bosanquet, Agent to the Governor General in Central India, accompanied by Colonel Beville and Mr. Crump arrived at Panna on the 2nd February to invest His Highness Mahendra Maharaja Yad Vendra-singh with ruling powers.

Pasture Institute at Shillong.

Sanction has been given to the establishment of a Pasture Institute at Shillong.

State of Weather.

Good rain fell here last night and the weather is still threatening.

PUNJAB.

LAHORE, February 4.

A Serious Dacoity at Sadar.

A Villager and a Thief Killed.

A serious dacoity with murder took place on Tuesday night at Sadar near the Chabba Police Station, 7 miles south of Amritsar. From the information at present to hand it appears that about 25 men apparently Sikhs arrived with fire arms, bombs and chhavis and committed dacoity at the house of a Sahukar. The amount of property secured is not yet known. The villagers turned out and there was a fight in which one villager was killed and four were wounded while one of the dacoits was killed. (Censored.)

Rainfall.

After two or three days of close cloudy weather storm broke over Lahore on Wednesday evening. Rain commenced falling about 7 p.m. and continued throughout the night, there quarter of an inch being registered at the Meteorological Office by 8 A.M. on Thursday. It is still raining in the day. (Censored.)

N. W. FRONTIER.

Opening of the Rooskeppel Hall.

PESHAWAR, February 4.

Declaring Rooskeppel Hall at the Islamia College open to-day, Sir Harcourt Butler read a telegram from H. E. the Viceroy expressing hearty wishes for the success of the College and the certainty that under Sir George Rooskeppel's inspiration Mahomedan education in the N. W. F. Province has a splendid future. Sir Harcourt, continuing, paid a tribute to the striking educational advance in the province since Sir George Rooskeppel assumed office. The first sight in British India to meet a weary traveller from Central Asia emerging from the Khyber Pass will be the Islamia College. It will be worthy of introduction to British India a memorial of the enthusiasm and fuller spirited co-operation between officials and themselves and of the toleration and justice of the British rule. After the opening ceremony, a garden party was given in honour of Sir George Rooskeppel in the College grounds by the Khyber Afridis. The proceedings were marked with greatest enthusiasm, there being a large gathering of frontier and trans-frontier Malik, Khans and tribesmen were at the garden party given by Khyber Afridis. The Kukikhel tribesmen brought their Artillery which was fired continuously throughout the afternoon, probably the first occasion in which it was fired in at peaceful ceremonial. Sir George Rooskeppel was welcomed by the tribesmen with delight and enthusiasm on his return from Europe.

A Railway Line Opened

RANGOON, February 5.

Opening of the new Shaw Hills railway was marked by the arrival from Ewanmabin of the first passenger train at Kalaw station at dusk on Monday. Goods train has been running during the past month and the railway, it is believed, has already captured the carrying trade of the district.

SOUTH INDIA.

Sri Sita Rama Mandiram ; Nuzvid.

Opening Ceremony.

NUZVID, February 5.

Sri Sita Rama Mandiram built out of subscriptions by Sreeyuta Sri Seetaramiah Guru on the site granted by the Zamindar of Telaprola was opened yesterday by the Zamindar of Kapilaswarapuram. The images of Sri Rama Chandramoorty and Seetha Devi were duly installed in the Garbhagudi. Beside the local gentry the Zamindars of Telaprola, Vuyyur Tiruvur and Cochil attended. Great enthusiasm prevailed. Many endowments of land and money were announced. The building provides accommodation for religious classes, a free library, a chattram and a reading room. The institution under the patronage of the Zamindars bids fair to become popular and useful.

వృత్తాంతలేఖలు.

నర్సాపురంనార్తము.
(ఒకవిలేఖతుని యొద్దనుండి)
బడితీలు.

నర్సాపురం జనవరి 21:— మా పదుకలెక్టరు సి. డి. యె
క్రాప్రవీందోవారికి, బొంబాయిలో అసిస్టెంటు పోస్టల్
సెన్సరరుపని అయినట్లు తెలియుచున్నది. వారిస్థానే భీమవరం
తాలూకా రహాజీందారుగారును వేమూరి లక్ష్మీవరసింహ
రావుగారువచ్చి చార్జీపుచ్చుకొనిరి. వీరు చార్జీపుచ్చుకొన్న
మరునదిదినముననే, డోలూరునూట్సు డిప్యూటీకలెక్టరుగా
నున్న ముత్యాల వెంకన్న నాయుడుగారు, యచటికి బదిలీ
అయినట్లును, నరసింహారావువారికి గంజాంజిల్లాను బదిలీ అయి
నట్లును, తెలియుచున్నది. శ్రీ. వెంకన్న నాయుడుగారు ఫిబ్ర
వరి 1 వ తారీఖున చార్జీ పుచ్చుకొనెదరటం.

మహాచిక్షము.

పాలకొల్లులో చిరకాలమునుండి ప్రబలుచున్న మహా
చికమువ్యాధి నర్సాపురమునకుతాడ వ్యాపించిట్లును, యిచ్చట
పది పదునాగురికి సోకినట్లును తెలియుచున్నది ఇచ్చటి యధి
కారుడొ దీని నిజమును పరిగ్రహించి, వెంటనే దీనినాపుటకు
ప్రయత్నముచేయని యెడల, ఈ గ్రామమునకును పాలకొల్లు
స్థితి సంపాదించుపడును.

గడచిన మాఖవర్ష యేకాదశికి, అంతర్వేదిలో జరుగు
గొప్ప తీర్థమహా, గోదావరి, కృష్ణాజ్వలనుండి యనేకమంది
ప్రజలు వచ్చియుండిరి. ఇది అంటువ్యాధిగా నెంచునెడల
వీరిలో గొందఱి చిచ్చాధిగి వారివారి గ్రామములకు గొనిపోయి
యుండురు. ఇట్లు వ్యాధి పగులకు, అధికారులు వెంటనే
సైపలునర్జునులను, చాక్సి నేటరులను నియమించి ప్రజాసౌఖ్య
మును గాపాడఁ బ్రార్థించుట.

నెలూరి వా రలు.

(ఒక విలేజును యొద్దనుండి)

శ్రీ సత్యనాథ బూతునూటలు.

0

1978年 2月 23日 星期一

నవ్వజనులు మొదలు బ్రాహ్మణ నామధారులవరకు స్త్రీలలోను
తే శుశ్రులలోను హామీంచుట యొక వింతగాదు. కొన్నిచోట

పెద్దమనుష్యులు కూడినప్పుడు వారిలోవారి నెగతాల్చికింద
గొప్పగొప్ప కొరగానిమాటల సుపయోగించుకొను చున్నారు.

అగ్రజన్మబలమందెట్లున్న నీమలమ మాలవారియం దెట్టుండునో
యోచింపును. మాలవారు వీధిలోనున్న యెడల పోలీసువారు

దేవరీంతురుగాని గొప్పవారి సేవకు దేవరీంతురు గలరు. దేవరీంతురు
అయినందుననే కెవరుచొచ్చియుదుగ గలరు? ఇదిమాన కలికాల

మహిమగానాద న సప్తదుమస్సుతి.
దుమ్మరేళుట

దమ్మరేకుట సహజము. ఎలన యేరు! జగ్గరగా నున్న
దున రేగుతుండ జేయుట వీలగును గాని బొంబాయి యంత

పట్టుమంగు దుమ్ములేగు నంతకువకు నునివిపాలిటి వారత్తద
వహించి యుండిరి. కాన ఒకనెల యందు నకుకాశముగాకుండ
దుమ్మెత్తించుటకు నీచుకాని మాట నిజముగాన పోయెను.
తొనకడకుండుదురు గాక.

పేదనకు శ్రీవాసునియందు గౌరవముండునుగాన (శ్రీవాసుని)

విషయంబుల నను సరించెనవియు, తరువాతి కవులందఱును
పెద్దన ననుసరించిరి గాన తద్వారా శ్రీ నాథుననుసరించినవియు

చెప్పేవాడమంత బలవంతము గాదు. శ్రీనాథునియందున్న అక్షణములు అన్నియు మిగిలిన యిద్దరియందు గూడనున్నవని విన్నవించి

మనఁగలము? కానిస్వకపాలకత్వన శ్రీవాధునియందుకంఠై

నాధునికంపై నెన్నియోమహంగులు కల్పిస్తున్నాయి. ప్రతిని
యందునూ తమ శ్రీ నాధుడు మిగిలినయిద్దరికీ తప్పక దేనిని

పును. శ్రీనాథుని గ్రంథములకంటె వీరివేరిందు ముఖ్యముగవీరి
స శృంగార శాకుంతలమే ప్రబంధమునకు దగ్గరగమన్నది. శ్రీనా

ధనియంనుస్వతంత్రతే క్రి స్వల్పముగనున్నది. కావుననామండ
కవులలో పోతననువదలిన పువీరనయ్యగ్రస్థానముదగ్గరిగివా

కనుక పునఃపరిశీలన విషయము లనేకములున్నను, ప్రతికాముఖముగా
విషయవాచకములు కూడదు. కాన వింతజిల్లా విజయవాడ

చున్నాను.

శాస్త్రబాగుజేయుట

పాదుపడిన సంవత్సరమునకు శాస్త్ర బాగుజేయుట కొనుట, అనుకొన్న ఆయుధసంవత్సరములకు కాంక్ష ను జేయుచుట, కాంక్ష గలయిన రెండుసంవత్సరములకు పాగుజేయుట, పూర్తియగుట కొన్ని మునిసిపాలిటీలకు పాదుక గాన మన మలోనేమి అనుకోవలయునుగాక.

ఆంగ్ల తనిఖీలు

మూసికలు కొలలలు తనిఖీచేయుటకు వీలుకాకపోగాని వస్తువులు కుభ్రముగా ఆపకకుభ్రముగా యనట కూడ శోధించుచున్నట్లు గానము పరిశీలన పరిశీలించుటకు ప్రయత్న పడెదరు గాక. సాసిటరీ ఇన్ స్పెక్టరులు అరవవారు గాన ఆంగ్లవాణిలో తెలుగున మట్లాడ వీలుగాక వస్తువుల పరిశీలన కున్నారని తోచుచున్నది.

దేవుళ్లు

వ్యాసవృద్ధియనాడు అందరు దేవుళ్లును తోటకుపోవుటవాడుక. ఇట్లుపోయిన దేవుళ్లలో నొకతమాసా జరిగినది. వనామపేట కిప్పుడును రంగనాథులపేట విష్ణువును ఎదురయ్యగా వచ్చుట సుభదించెను. ఆసంబరములో కవుడే గలవనలెనని స్వాగతమును విష్ణువే గలువనలెనని వైష్ణవులును పంపిరించెరిగాని గొట్టెలతిగవు లాటలనలెగాక వైష్ణుని వ్యాధిధానత్యయనన ఇద్దరుదేవుళ్లు కలతలలేకడారగరిగిరి.

బ్రహ్మపురవార్తలు.

[ఒకవిశేషమయ్యెదమండి]

కాలమానము.

బ్రహ్మపురం జనవరి 31:- ఈమధ్య కొన్నిరోజులు, గాలివానలచే ఇబ్బందులబడితిమిగానీ, యప్పుడుమరిల నెండలు గాయించుచుంటున్నది, మామూలుగానే కాలమాన మున్నది.

కళాకాల.

మాకాలేజీ ఇద్దరేమైనను ఇంటరుమీదయేటుపేక్షకు పెంటరు గాదు. విద్యార్థులు విజయనగరము వెళ్లవలసి కచ్చయన్నది. ఇది మావారిగతియేకాదు. మాజిల్లాలోని పట్టణమిడివారిగూడ తప్పి నదికాదు. ఎంతటి దగ్గరబంధుగుల యింట్లోనైనను పడవైదు రోజులవరకుండుటకన్యతరచుగాదా? ఇంకపూటకూర్చులినవారి సంగతిచెప్పనక్కరలేదు. విజయనగరమున కేగువారు పాచ్చు గాని విజయయందువారు లెక్కక. శ్రీగణపతియ్యరు గారివంటి విద్యార్థిమానలును, శ్రీధానోపాధ్యాయులును యుండిగూడ మామూరిని పెంటరుగా జేయు ప్రయత్నము జేయవలెను. పెంటయు శోచనీయము. విశాఖపట్టణ మండలమునకు విజయ నగరమెట్లో, గోదావరికి రామండ్రి ఎట్లో, కృష్ణాజిల్లావ మచి లీరట్టణమెట్లో, గుంటూరుమండలమునకు నూతనముగాగుంటూ రుఎట్లో, అసేమాగంజాము మండలమునకు బరంపురమును పెంట రుగానుంచుకొన నోవిశాసలేదా?

వాలికాపాఠశాల.

మొన్న మొన్న నేమాయూరిపొంపూవాలికాపాఠశాల పాంవత్సరికోర్కవము, మాజిల్లాజడ్జి శ్రీ. సి. కె. శ్రీనివాసరావుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగినది. ఎంతయోజనాప్రదముగా నుండెను. సామిత్రిబిజీయనాటకమును ప్రదర్శించిరి. వాలిక లండన్ కి బహుమానము లొసగబడెను.

వివాహములు.

ఈరెండుమాస రోజులలో మాయూరిలో నుమా రరవది వెండ్డిండ్లు జరిగినవి. అందు శేక్స్పిర నదగిన దొక్కటిమాత్రము న్నున్నది. అది శ్రీపాకనాటి వేంకటేశ్వరునాయుడుగారింట జరిగినది. చాలాసొమ్ము వ్యయపరచినారు. నుదరాసునండి కోలారు నాగరత్నమును విడిచిపెరి. విజయనగరము నుండి భోగము చేశమను జెప్పించినారు. వివాహము రెండవరోజున, మాయూరిలోని వక్రేశ్వరి కొండరు, డాక్టర్ల కొండరు, వైద్య రత్నబిరుదాంకితులు, వర్తకులు, కాలేజీవర్తకు, మేజిస్ట్రేటులు అనేకులకచ్చి సభలోగూర్చుండిరి. భోగమువాళ్లు పాదు పాటలను, ఆడుటలను, చేయుఅభినయములు, (అనవ్యక్తర ములు) ను కూచి బతే యనువారును "వాహ్వరే" యను వారుగాను యుండిరి. చెప్పకేమి! నేనుగూడ పోయియుండిని, గాని నేను బతే యనిగాని "వాహ్వరే" యనిగాని వారి ప్రవర్తనము మెచ్చుకొననంతటి యభివ్యక్తగాను. వారంత తోనూరవండక నలుగిరి (అనగానుమారు 200) లో, హాస్య ములు (పానులలో) జేయుట మున్నగు లెవరికికె గెలిగ పములు జేసినది చెప్పి సాహసించుచున్నాను. ఇట్టివి యాంధ్రలోక ముననికముందు బరగవండనుగాక?

మ్యానిసి పాటిటి.

మా మ్యానిసిపాలిటీవారు, కొకాయినీర్లను ప్రాగు టకుతప్ప ఇతర సోన యేపనికీ (అనగాకోరిపిమున్నగు పాటిటి) వాడూడారదని యెత్తప్రచేసివారు గాని యిటీవల మామ్యానిసి పలుగారే, తినుయింటి ప్రవాకి పుకుట, పిచానై పిచానో నీరు వారుచున్నారు. పెద్దలే యిటులజేయ సామాన్యులు చేసిన తప్పగునా?

జూబులు.

విశేషకులప్రకటన.

ఒకపాటసారి-సంతకము లేదు.

I

విద్యాసాగర ఆశ్రమము-తెనాలి.

అయ్యా విద్యాసాగర ఆశ్రమసహాయకము 1915 సం॥రము ఫిబ్రవరి 1-వ తేదివరకు రాబడిన యాక్రింది చందాధనమును చందనములతో నందికొనివారము. మ. రా. రా. రావుబహద్దర్ పి. గోపాలరావు పాత్రుడుగారు బరహంపురం రు 20-0 0 శ్రీరాజనాపాహ్, చీకటికోట రు 20-0-0, సి.ఎన్. సాంబ శివరావుగారు, బరహంపురం రు 10-0 0, జి. రాఘవరావు పంతులుగారు రు 10-0-0, వి. వి. జోగయ్యపంతులుగారు రు 5-0-0, ఎ. సింపతి అయ్యరు రు 5-0-0, కె. రామమూర్తి పంతులుగారు రు 2-0-0, టి. శివరామయ్య పంతులుగారు నెల్లూరు రు 4-0-0, యమ్. రామకృష్ణరావు పంతులుగారు నెల్లూరు రు 3-0-0, కె. శ్రీరాములు పంతులుగారు రాజమండ్రి రు 3-0-0, మొత్తం రు 82-0-0.

వి. జె. ఎన్. ప్రకాశరావు

కార్యదర్శి

II

సత్య ప్రాధానివాహజానన సహాయసభ.

అయ్యా, 31-1-15 తారీఖున వంగవోలులో సమాతన ధర్మాభి మాను లొకసభగావించి ప్రాధానివాహము శ్రుతి స్మృతుల కను సదాచారములకును, విరుద్ధముగుటంజేసియొచ్చిత్తుకాసము (బిల్లు) చట్టముగా నంగీకరింపబడరాదని యొకకంత్తముగాఁ దీర్చువించిరి. ఆ మలునాడు సాయంత్రము తిద్వ్యతిరేకులు, కాసనానుకూలాభి పాయమొసంగుటకుగానొకసభగావించిరి. విట్టదొడ్డి వెంకటసుబ్బారావుగారు, కొండపి.కృష్ణరావుగారు, ఎం. నాయనశాస్త్రిగారు, వేంకటరంగం శ్రేష్ఠిగారు, ధాని పేతుపాటి చిదంబరశాస్త్రిగారు, ముక్తి నూకలపాటి శివారెడ్డిశాస్త్రిగారు మొదలగు పెదమనుష్యులను, కొందఱు విద్యార్థులును సభ నలుకవించిరి. సభవార్యులును సభికులును, కృష్ణారావుపంతులుగా ప్రాధానివాహసభ్యము వహించిరి. మొదట శ్రీరామశర్మగారు చిత్తుకాసమును పఠించి యిది చట్టముగానుండుట సమంజసమని యావస్యనించిరి. యాయభి పాయము నొకక్షణము బలపరచిరి. ఈమధ్యన గొందఱు శాస్త్రవిమరులును సమసరింప అగ్రాసాధిపతిగారును శ్రీ రామశర్మగారును శాస్త్రవిమరులు లిందుఁ జుంపంబడుట కిప్పు డవకాశములేదనియు, సీసభ శాస్త్రవాదముల కేప్పడినది గాను చట్టమును తీర్మానించుట కేర్పడినదియుఁ జెప్పిరి. పిదప, మ-రా-రా-శ్రీ, విట్టదొడ్డి వేంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు ఈబిల్లు అనవరమునీయు నిది కాసముగాఁ గూడ దనియు యి క్రిము క్రమగా మృదుమధురోవులచే దీర్గోఽన్యాయము గావించిరి. అనంతర మీకాసమున కనకూలముగఁ గొందఱును విరుద్ధముగాఁ గొందఱు నువస్యనించిరి. బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చిదంబరశాస్త్రిగారు, రజస్వలాలంకరవివాహము శాస్త్రియమని స్థిరపడునటను నీలిల్లు కాసము గాగూడదని నడిచి క్రోతలశ్రేణిపేయముగా జేసిరి. రెండుపద్దము లాకు వ్రుగాఁ జెప్పిరి. పిమ్మటశ్రీతీర్థానమును జేయకయే యాదినము నఁ దమపక్షమునా రధికముగా లేరనియో మఱి యొకను జర్మింపవలయుననియో, లేవజిదినమునఁ దిరిగి సభగావించఁ బడునని చెప్పి సభముగించిరి.

పురవాసి.

III

చేబ్రోలు లోవర్ శేకండరి స్కూలు.

అయ్యా కడచిన 24 వ తారీఖున స్కూలుకై మీటింగుజరిగిన విషయ నానాటితీర్మాన ప్రకారము 31-వ తారీఖున ప్రభాభి మానులును సాధుశిష్యులును, డి.వి.దెల్లు ఓనర్ శియర్ గారును నగు మ. రా. రా. శ్రీ పుల్లారావు వెంకటప్పయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద విరువడియందరూ శబ్దములతో కొకమీటింగు జరుగఁ బడి, తురిమెల్ల లోవర్ శేకండరి స్కూలువారి రూప్యముక్కు-కార్యదర్శిగాకచే సభికులకు వినిపించబడినపిదప ప్రతికార్య మునకును ధనము ప్రధానముగాన ఈసభలోగల పెద్దమను ష్యుల మునుముందు చందాలుజేయించుఁ డను యగ్రాసాధి పతిగారి సూచనవై కార్యదర్శిగారు ప్రభుమున సత్కార్యా చరణ భుజియించు వా. పరాయణులును మాగ్రామయూని యక వైకముకగావించునగు జేవభత్తని సీతారామయ్యగారిని కోరనా వారసత్వత్వాచమతో మొయూరప్పముల విరాళముగా నిడిరి. అతో యట్టిసత్కార్యక్రమం పరాయణులూరునకు జరిమం దిగల్గిన హిందూజేశ మాన్యత్వ మందు లొకయల్పరమా? వీరి కీర్త్యులదాయురారాశోన్యకీర్త్యులు నిచ్చి యొక నిట్టిదానము లనేకము లొనర్చు బుద్ధినిచ్చునగాక. శరత్కాలమేఘాడం బరమరీతి డంబములువల్గుచు క్రియగల్గునప్పుడు చేయివెనకకు

లాగువా కీసీతారామయ్యగారిని గాంచెయినఁ దమ బుద్ధిని మర వింతుకొందురగాత చందాబట్టినివరము యాక్రింద వివరించు చున్నాము. మహారాజరాజశ్రీ జేవభత్తని సీతారామయ్యగారు రు1000లు, కాటపాటి వీరరాఘవయ్యగారు 300లు, భక్తేశ్వరాడి శేవారావుగారు 25, పాటిబంట్ల పిచ్చయ్యగారు 100, ఈ నాగయ్యగారు 100, క్రొత్తమాను వీరభద్రయ్యగారు 100, పాటిబండ్ల లింగయ్యగారు 50, వాసిరెడ్డి మాధవయ్యగారు 50, యా. వెంకయ్యగారు 100, దేశరాజు పామమంతరావుగారు 100, జేవభత్తని వీరయ్యగారు 25, వాసిరెడ్డి రామయ్యగారు 100 యా. వెల్లయ్యగారు 500, నార్యదేశర బసవయ్యగారు 100, జేవభత్తని అనంతరామయ్యగారు 100 దేశరాజు మురహరిరావు గారు 200, మల్లవరపు యన్నయ్యగారు 50, ఫణిహరం వేంకటాచార్యులగారు 25, ఇలపావులూరు శ్రీరాములుగారు

ఈచందాలు జేసిపిదప సగ్రాసాధిపతిగారికి వందన మతో సభముగిసెను. వారి హితోపదేశ మింకొకటి విశదీక రించుకొనెద. మాగ్రామముండికను చందాలు జేయువారుగలరు. మాగ్రామమును ఆరువేలరూప్యములొను సమీపగ్రామములకు గూడ వెంటనేవెళ్లి త్వరలో ధనమును సమూహ మూతనసం వత్సరాదిసాటికి స్కూలుల నారంభింప నీ కమిటీవారిని గోరు చున్నాడ. మనదేశ విద్యా విషయ మైన రం తర ము పాటుబడుచు శ్రీవైస్రాయగారి కాసన నిర్మాణసభలో నిర్వహణ విద్యాకాసముఁజేయించ సాటుబడు జేభత్తులకు శ్రీమత గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారిపేరు నీస్కూలున కిద శే. ప్రార్థించుచు కమిటీవారి నీ క్రిందివద్యార్థమును మలువకుం. దుయగాతయం జేమచు విరమించుచున్నారడను.

గీ తనిసికే వేల్పు బంధు+త్తుములచేత వెలవిరే ఘోరకాకోల + విషముచేత విడిచిరే యత్ని మమృతలు + వాడముదనక నిచ్చిరాళ్ళు విడువరు + నిపుణుకులు.

విద్యాభిమాని.

IV

బహిరంగపు జూబు.

అయ్యా, జనవరి 19 వ తారీఖున వెదలిన యాంధ్రపత్రికయందు, సర్వాపురం నుండి యొక యథార్థవాది 18-12-1914 సంవత్సరము మీషత్రికలో హరిదాసులగురించి సర్వా పురం పురవాసి వ్రాసిన సంగతులు అబద్ధమనియు, తాను వ్రాసినది యథార్థమనియు నుడివయున్నాడు. ఈ విష యమై మీ యథార్థవాది, యొకను కొంత తెలిసికోవలసి యున్నదని నేను నొక్క చెప్పగలను. అదిగట్ల నాచాయణ దాసుగారిని, పాలకోల్లలో వెల్లికిమా గ్రామములోని యాద్యో గస్థులే తెలిగ్రామము యిచ్చిపండించిరి. తర్వాత వీరు వెండ్డికి పాలకోల్లు వెళ్లిరి. అచ్చట వీరిని నారాయణదాసుగారు సర్వా పురం తీసికొనవెళ్లి కథ చెప్పించులననదిగా కోరిరి మా యాద్యోగస్థులిందుల కంగీకరించిరి. ఆయన సర్వాపురము వచ్చిన తర్వాత చందాలు జేసెయిడల సొమ్ము లెక్కువ వచ్చునని టెక్కుట్లు ఆయన కోరికమీదనే వెట్టించిరి. నోటినులలో, గ్రామములోని ఇద్దరు, తమపేరులు జేయుట కంగీకరించిరి. నారాయణదాసుగారిపేర నోటినులు చేయలేదు. ఆయన నోటినులలో సంతకము చేయలేదు. వీరికి కుర్చీలు, పెంటలు, చాపలు, పెంటలు, వస్త్రాలన్నీయు, మాయూర్యగస్థులును ప్లివర్లును, సప్తయజ్ఞేసిరి. పుష్పలవారి దేవిడి, అద్దెచ్చుచ్చుకో వంక, పిరికి కథలకు ఇచ్చిరి. ఇది యంతయు, నారాయణదాసుగారి ప్రయత్నము వలన జరుగలేదు. నారాయణదాసుగారు యాగ్రామములో గానసభ స్థాపించుటకు కొంతసొమ్ము యిస్తామని, వాగ్దానము చేసిరి. తర్వాత 5 రూపాయలు మొదలు చేరము చేసి చివ రకు 50 రూపాయలైనామని చెప్పిరి. తుదకు వెళ్లి పోవునప్పుడు ఆ 50 రూపాయలైనను యెవరికి యయ్య ప్రయత్నించలేదు. ఇయ్యతులేయ అయిన, 50 రూపాయలు ఇస్తానని మా పురవాసులు కొందరితో చెప్పిరి. కాని అదియును జరిగించ లేదు. ఆయన 50 రూపాయలు ఇస్తానంటే మాపురవాసులు నిరాకరించలేదు. ఆయన వచ్చిన రాబడితో కొంతయిస్తానని వాగ్దానముచేసినందునను, టెక్కుట్లు ఆయనే అమ్ముతానని కోరి నందునను, మా పురవాసులు లం దుల కంగీ కరించిరి. ఆయనకు రెండుకథలకు నాలుగునందల రూపాయలకు వైశ తచ్చెను. అందులో నాలుగవభాగ మయినను ఇయ్యవచ్చునని అనుకొనిరిగాని ఆయనయొక్కకట్టుబట్టుమునుబట్టి తుద కీప్రస్తా పన జేయవండిరి. ఆయనయు ఒకరితో ప్రస్తావించిన తీరున రు 50 లను ఇయ్యకనే గ్రామమునుంచి తరలెను. ఈసంతులు యథార్థవాది తెలిసికొనవలసి యున్నది.

సర్వాపురం,

పురవాసి.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

మా తామర తైలము ఒక్కడబ్బీ ను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

ఆ నేక సంకల్పములు, మానములు బాధపడినవారు దీనివలన తక్షణమే సుఖము పొందిరి. హా! నిదురపట్టక బలములు అంతుచుండు ఆవస్థ పోవని కైకను నడు.

జీరణ సాయనము.

25 మాత్రల డబ్బీ 1 కి వెల 1-4-0

అజీర్ణము వలన భుజించినవస్తువులు రక్తమునకు సరిగా మార నందున ఇదిమిగిలిన రోగములకు కారణమగును. దీనివలన శరీరకోశములందు

రసస్రావము క్రమముగ గలుగక, మర్బల మేర్పడి ఆయువు క్షీణించును. చులబద్ధముమానును. రక్తము పుట్టికెందును. ఆకలి హెచ్చును. అమృతాంజనండిపో, 6, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

'హనుమాన్'

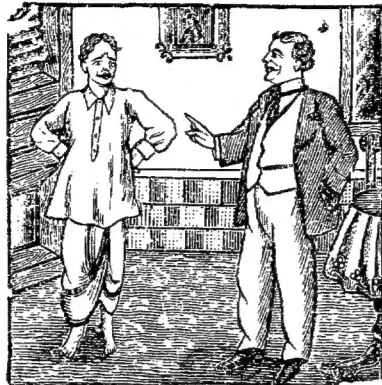

బోరకప్ప నబ్బు

దీని యందు సుంజీతుల్యములగు కన్నులు జేయున్నవి. చెల్లిసంబంధముగు దురద, పుండు, గజ్జి, నక, పొడలు, తామర మొదలగు చర్మవ్యాధులు తక్షణకాలములో రూపుమాని పోవును. చర్మమునకు మృదుత్వము నిచ్చును. బాలురు బారికలు, యావనులు, వృద్ధులు, ప్రతివారును ప్రతిదినమును ఉపయోగించదగినది. ఔగము చేసుకొనునప్పుడు శరీరమునకు చల్లదనము నిచ్చుటకు యీ నబ్బునకు మరయొకటి సాటి గాదు. మన దేశముయొక్క ప్రతిపట్టణమునందును, మహానందును యీ నబ్బు క్రయమునకు దొరకగలదు. ఎస్. రంగనాథం స్ట్రెట్ లిండు బ్రదర్సు, మదరాసు.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు, నర పటుత్వము కారణములు. రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము.

ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాయామమువలనను, జీర్ణోదయత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖరోగములు, గురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానిని జేయును. దీనివలన శుక్లనవ్వు, స్థలనము, శక్తిలేకుండుట, అగ్నిమాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును. వైజ్యబ్బులతో వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువనింటి.

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్ప

డును. ఇదిపైత్యకోశపు మందతవలన (Torpid liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

మోహినీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

శతలముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు

మెదడుకు చలనజేయును. కండ్లకు చలనజేయును. వెండ్రుకలు వెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపుజేరును. మనోహరముగా నుండును. నువాసన గలిగి యుండును.

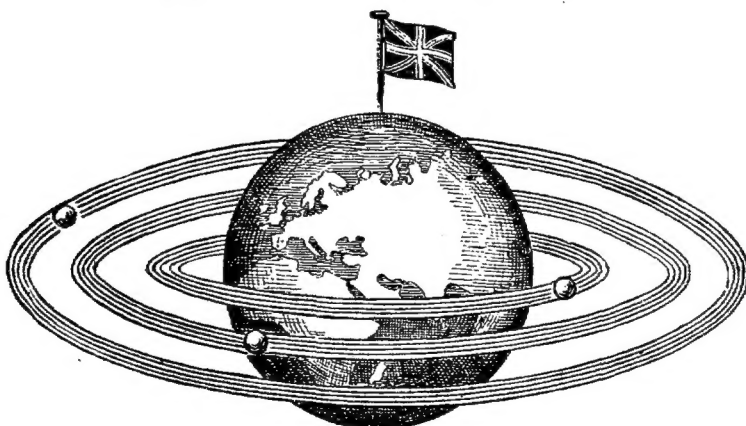

వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము. తప్పకకొనుట యుక్తము

ఇది మనోహరము జేయు విద్యాధులు, క్షిద్రులు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోకోడ్డు, బొంబాయి 6,7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ప్రపంచయుద్ధము.

ఘనహోరసంగ్రామము!

చిత్రరూపము!!

యోధాగ్రణుల భావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే బారలాడుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా నామోత్ కాలభైరవునివలె విలబడియుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయాదేశపు రాజధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడ నుండరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నుచువైన కాగితములపై ముద్దగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నవి.

త్వరజేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండిపబడి సముద్రపాతమునకు హేతువైన ఎమ్డనను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచియుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిక్కియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జర్మనీ చక్రవర్తులనున్న మర్యాదన మశ్వాసరులవలె కాలాగ్నికి హేతువైయుండెడి జర్మని ఆఫ్రికా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నౌకానాడు కులనున్న, వాయువిమాన నాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగచుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూడుడు! చిత్రపటమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సాధియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ.

మరా. యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి చుద్రించుచున్నాము ప్రతియొక్క పటమును మౌఖికజ్ఞుల జట్టి నలగక భద్రముగా జేరువల్లు పంపెదము.

విలాసము :— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

ప్రాచీన సహా ఉచితము.

పంచరసమును మాలినియును.
పంచరసమును కడ—చమపుటచే
మూససాల్పాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుబెలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపజును.
బాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయును.
రైడ్లకాశ్మీ మిడికేంకర్ గోపిందళి,
అతంత నిగ్రహ జేవధాలయము,
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నూతన రోమసంహార.

బే గం సా హి సా వ్.

ఈకారణ కోమ సంహార
మీకారి ఉపయోగించుట
మన జీవమందలి యే
కొంగునయుండు రోమ
మను చెడుపులేక శుభము
గాను యెటువంటి మచ్చ
లేకయును బాధలేక
యును నివర్తించును.
చర్మముయొక్క స్వభావ
మైన రంగును కాంతిని
పోగొట్టక జేయు (సావ్)
ఇది ఒకటి.

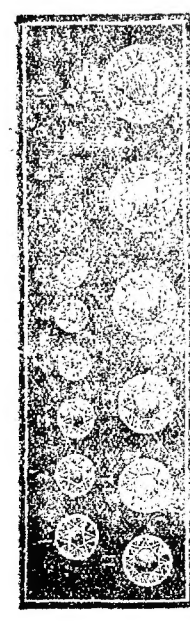
తల 8 బిల్లలు పెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు
8 పెట్టెలు రూ. 2—10—0 తపాలుకర్చు 0—8—0
వలయువారు:—ఆర్. వి. వండిట్ అందు కంపెనీ
నెం 6 బందరువీధి మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమిట్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అనుప్రాగ్ధీయుల కుట్టేలింపబడిన ఆత్మరసయోగింపవలయును.
చునోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన
యొందునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు జేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
లేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని
జొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతోగూడిన పూలతోట
తోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన జేయికముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరయొక్క సువాసన సమభిం
చులకయు ఆటోమిట్ బహారు ఇచ్చును ని మీదగ్గిరనున్న
పాపుకేటరు నడుగవలయును. వారితావున లేదని మాటవ్రా
యుదు. చిన్నబుడ్డి విలువ రె. 0-0, మధ్యతగతిబుడ్డి 0-12-0,
శ్రీ కొన్నుల త్తరుగల పెద్దసయిబుడ్డి 1-2-0. ఈయత్మలలో
మరగ బెట్టబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్డులు దజ్జ 1-కి
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.
పోటు ఏజెంట్లు—అంగ్లో ఇండియా డ్రెస్ కంపెనీ కంపెనీ,
155, బామా నగర్, బొంబాయి.
మదరాసు ఏజెంట్లు:— కేవలత పురమోత్తం మూర్తి.
నెం. 29, చైనాబజారుకోట ప్లరబజారుసమీపం, మదరాసు.

ఉమ్మిడ్డి రామయ్య శ్రేష్ఠి, గురుసామి శ్రేష్ఠి కంపెనీ,
మరాఠ్ పురకము—మదరాసు ఈస్టు.

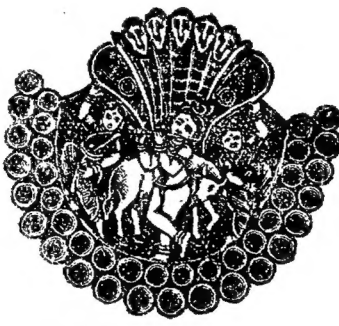

ఈచక్క చిత్రతమనం దీగపడుకొట్టి
యింకా యితరమైనట్టిని బర్మావైజులకు
రకమైనటుల ఇమిడిపక, చక్రసాన,
వైసాన, పట్టెకంపులు, కుచ్చకంపులు,
వైక్రంతములు, రోబాథాలు అను మేలు
వైక్రంతములు, స్పటికములు, పుచ్చేరి
గాజుకన్నులు, సుంచిపరికరముచేయిం
చి కోటయమానముగా జీవరత్నములను
మీరియింపజేసి వాటినిగ్ని వారువారు
కోరుకలు జేయారచేయించి సరసముగా
పంపించులము.
ప్రభుమున ఆర్థరసంపి మేము స్వల్ప
లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెను సార్థ
క నానుముగల సురాబు కర్తవలమని వెలిసి
కొనవలయునని నగలను రత్నములను స్వదే
కపుకానులను గోరువారు ప్రార్థింతులు.

లవంగామృత మొక్కటియే.

వైద్యవాయువుల సంహారించునది.
ఇది గడపుపుష్పము, కడపునోప్పి, ప్రక్క
నోప్పి, రొమ్మనోప్పి, పులితేపులు, మలబంధము,
కడపుదోచుట, డోగు, ప్రేగులఅచుట, అరుచి,
మందాగ్ని, పీసని గుడిచి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును
తప్పక గలుగజేయును. లేని యెడల ఖరీదు
త్రీప్పి పంపగలము.
ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజివివా 0-8-0.
బహటియార్లకు 4 అర్థడాబిల్లలకు మారింపవలెను.
చింతామణి, నాయకల్లినుండి కా. వెంకట్రాయప్పగా
జిల్లు వ్రాయుచున్నార:— తాము 29-12-1914లో పంపిన
లవంగామృతమును సేవించితిని. ఇప్పుడు మాడుపాళ్లు వ్యాధి
గుణముగా నున్నది. ఒకపాటువ్యాధినిలిలియున్నదిగాన దయ
చేసి మరల రెండు డబ్బీలు లవంగామృతమును బంపవలయు
నని కోరుచున్నాను.
“లవంగామృతం” 24, నమ్మార్వారు వీధి, మదరాస్

22. వన్నెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర
1కి సవరము యెత్తు
వెల రూ. 30-8-0.

మతియునివిధములగు బంగారుగల, వెండిగల, రాళ్లు
చెక్కినగల, మున్నగునవి ఈకింద పేర్కొన్న వర్తకులంద
దొరకును కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.
సవరక ఇండియా జావలెరి మ్యూనుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,
437, టంకనాలవీధి, సామకారుపేట, మదరాసు.

The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madra

పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతో 2-11-0.
6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బల్వమైన లీవర్
పనితోలేక వాణ్యమైన యంత
సామానులతో తయారై యిప్పుడే
నూతనముగావచ్చియున్నది. కొంచె
మైనను వ్యత్యాసములేకుండా శరీ
యైన కాలక్రమము చూపించు
వాచి యిదియే, మిగుల సుందర
మైనది. దీని 6 బహుమతుల వివరం.
1. వాణ్యమైన చేతిగుడ్డ, 2. పరిమళ
మైన అంగురీసా, 3. సర్వాకార
మైన ఉంగరము, 4. గడియారపు
గొలుసు, 5. వివిధమైన స్టీలువిల్వా
6. డిమ్మిటమాపెడు కంపోసు.

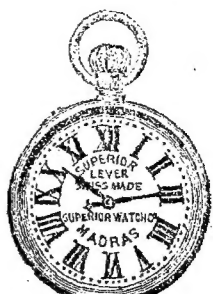
దయచేసి ఈ విలాసమునకు వ్రాసిరేప్పించికొనుడు.
బి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ,
నం 7, కోపు వెంకటాచలయ్యరు నందు, మదరాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంఘికలు జెలువడినవి.
ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు
భాషలో తగినసవతులతో కథలవలె వర్ణితమగును.
వందాశబ్దతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 606
పుటలు) 6 సంఘికలు, చందా రూ. 2—0—0
(పోస్టేజితో సహా). ప్రజేశ రుసుములేదు. సంత
ర్పించు చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.
శుభమువారు:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం.పి.,
శింతాడిపేట, మద్రాసు. అని వ్రాయుడు.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యూయలువాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రూ. 2-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డేవలమిద
మాకంపెనీ చేరు ఎజ్జెనిసిదా
తో వాడ్రంపబడి యుండును.
ఇది గాచుట కందమై తలదీగ
మును, డబ్బుత్రాఫ్ అను గ్లాసు
డోమునుగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెమాత్ర లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కించి యుండును. సీమ నుండి
మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన సెవరియొద్దను జిక్కదు.
ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి
తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున చెలియును ఇదివల
కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాప్రశ్నముల నంది
యున్నది. ఒకటి రేప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
కనేకులు కొని సంతసించిరినన, జేలుమాట లేండుకు ?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం. 167, మద్రాస్
నందినయము! వేనజేలు ఖర్చుపడినట్టి! వెనుక దొరుకట్టి!
ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆర్థలరాట్టుపహా
కొర్రని కొడొండ్రపలాపము అను గ్రంథముకటి ఇశాచు.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున
తక్కువ ధరలు తగ్గించియున్నాము,
వాచులారా! శృంగారమున్న
జాగరికతయొన్న గల మేలైనజపాక
పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం
దముకొరకు రేప్పించి విక్రయించినవి
పోగా మి. లెక్కొడ్డి పంచెలమూకతో
యొన్నది. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చు,
ఆకుపచ్చ, కోలా, మేఘమర్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫ్
నీయమైనవి, త్వరపడుదు.
రీతిమారనిదివిన్ని 2కి మార పెడబుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0
తంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-40
దీటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇశాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,

3, కందపు మొదలివిధి, తిరువల్లిక్కేడ, మదరాస్.

విద్యోదకరమగు తెలుగు నవలలు.

రీతి లేక సు రేంద్రనగరము:— ఇందు శ్రీల మనోహర
ర్యము చాపల్యాదిగుణంబులు వర్ణింపబడినది. రూ. 1 0 0
యశోధర—ఇం దొకయాడుగి తన మగనివెంకల యనురాగ
మనకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతస్థితికివచ్చును 0-12-0
మనోరమ—మగడు వేటకేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కికొన తు
సామర్థ్యంబుచే విడిపించి, శ్రీల రెండోవేయను. 0-10-0
జగదేకరంధ—అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతస్థితికి
వచ్చు సామర్థ్యవతి కథ 0-10-0
వహాదీరవాంఛ—తమిళనాడు బుల్లితేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
అత్తలారాట్టుమున కోర్కెనికోడొండ్రపలాపము:—
అత్తలు కోడొండ్రున బాధించు విధములగలది. అ. 0-2-0
పల్నాటివీరచరిత్రము:—మహాకవికి వాణ్యపరికము. ఆర్థిరాజు
ఉమాకాంతముగారి ఉపోద్ఘాతముతో కూడినది 1—0—0
వలయు వారు:— కర్ణాట బుక్ డిప్టో,
6, వెంకటేశపేట్రీవీధి, సామకారుపేట, మదరాస్.

లక్ష్మీకర లాంబూల మాత్రలు.

యిందుకస్తూరి, శచ్చకర్పూరము, వంతుమపువ్వు, బం
గారు వెండిరేకులు, మొదలగు విలాసగల వస్తువులచే తయారు
చేయబడినవి గనుక మిక్కిలిమనాసన, పరిమేశము, మనోహ
రముగలిగి యున్నవి. యివి లాంబూలములొగాని, విడిగా
గాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని అక్షి ము, వాయువు, జలుబు,
అగ్నిమాంద్యము, శీతలము, దగ్గు, శీతభేదము, బర్దము, జల
కోమము, చిన్నబిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్బలములను రాని
ర్యక, నిర్మూలించి మంచిబలమును ఉపాదించి, ధాతుపుష్టిని కలి
గించుటలో అద్భుత చాకచక్యములను చూపించు చున్నవి.
సర్వజనోపయోగము కొరకు వేల మిగుల తక్కువగా నిర్మ
యించ బడినవి. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రూ. 0-4-0.
6 సీసాలు రూ. 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
జిర్ణ విజయ గుటికలు:—యివి సమస్తవైద్యములు,
పులితేపులు, అజీర్ణము, మలబద్ధము, కొద్ది ద్వేషము, కడుపు
బుర్రము, నోప్పి వమనము, నోటసీసూరుట, గుండెలమంట,
మొదలగువాటిని వారించి మంచిఅకలిని జీవ్యతత్త్వని కలిగిం
చును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రూ. 0-8-0
వి. పి. అందుకో. అయ్యరేంద్రనమాజం.
పోందూరు—గుంటూరుజిల్లా